CORREO Argentino Central (Bs. As.)
FRANQUEO PAGADO Concesión Nro. 1585
TARIFA REDUCIDA Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN: Avenida Boedo 737, Buenos Aires
DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje 20 Arg. pezų metams.
Urugvajuje 5 Urugvajaus pezai.
VISUR KITUR 3 Am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RASTUS ir prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIŠKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 316340

Nr. 924 * Bs. AIRES KETVIRTADIENIS, GEGUŽĖS 10 D., 1951 METAI — JUEVES, MAYO 10, 1951 * METAI (AÑO) XXIII

VLIK'as ir Ministr. Lozoraitis Turi Susitaikyti

Argentinos Respublikos prezidentas J. D. Perón kalba 1. 5. 51 Gegužės Pirmosios minėjime Buenos Aires "25 de Mayo" aikštėje kur dalyvavo milžiniškas darbo žmonių skaičius, sveikinęs kalbantį Respublikos prezidentą, ponią Eva Perón, darbininkų organizacijų vadovus ir vyriausybės narius.

HISTÓRICO MENSAJE PRESIDENCIAL

Por quinta vez desde la iniciación de la era histórica, que marca la asunción al poder, por el voto libre y soberano de sus conciudadanos, el presidente de la República, general Juan Domingo Perón, ha inaugurado el 85º período ordinario de sesiones de ambas cámaras legislativas. En su mensaje el presidente ha dado la cuenta sobre las obras realizadas durante el quinquenio transcurrido.

El mensaje presidencial es algo más que la reseña de una obra de gobierno, en la cual se comprendían cinco años de labor sin paralelo posible, porque la substancial reforma abarca todos los aspectos espirituales y morales de la vida de la Nación. No es simplemente un mensaje, por mucho que asuma este carácter, y aunque en él se exhiba, a través de los capítulos que van señalando la magnitud de la empresa histórica, el valor imponderable de una obra que en sólo un lustro ha creado una Nación nueva.

El mensaje es un documento para la história. Sera menester acudir a su lectura cada vez que se quiera tener una visión acabada y total de la obra genial emprendida y cumplida en sus fundamentos esenciales. Es un documento que explica la fundación indestructible de nuestra verdadera soberanía, el nacimiento de una doctrina de rehabilitación del hombre y del establecimiento de la única justicia cuyos postulados triunfantes aseguran la paz y la convivencia armónica de un pueblo, que halló el camino de su liberación y que puede mostrar al mundo desorientado los rumbos certeros para salvación. Es el índice permamente para estimar el progreso civilizador argentino.

Resultará vano el propósito de extractar los aspectos salientes del mensaje. Es natural que una tarea de trascendencia semejante no puede sintetizarse. La única posible difinición se concreta al afirmar que en el documento presidencial se estructura la grandeza argentina, y ese es, justamente, el certero título de una de las dos partes en que se divide le exposición del primer magistrado:

La grandeza de la Nación, de la que puedo hablarse hoy con absoluta verdad y con legítimo orgullo nacional. Es, en función de asegurar esa grandeza, que hoy disfrutamos y que asegura la trayectoria victoriosa de la República hacia los altos destinos que le están señalados, que el gobernante clarividente y enérgico prosigue con denodado impulso patriótico su magna empresa, con el único afán de servir a su pueblo, que le responde con insobornable lealtad.

Al pueblo, sostén poderoso de su obra, ha dedicado el presidente su mensaje histórico.

El presidente Perón ha dejado un documento que se incorpora a la história del progreso humano como una admirable lección de voluntad y justicia.

PLATI PREZIDENTO KALBA ARGENTINOS KONGRESE

Gegužės 1, 1951 tapo pradėti Argentinos kongreso ir senato 85-tos sesijos posėdžiai. Ta proga respublikos prezidentas, generolas Juan Domingo Perón pasaké labai plačią kalbą, trukusią puspenktos valandos. Prezidento kalbą sudarė 122 spausdinti puslapiai, suskirstyti į vienuoliką skyrių, su įžanga. Dalyvavo abejų atstovų rūmų nariai, ministeriai ir gubernatoriai, o taipgi prezidento žmona, ponia Eva Perón. Nedalyvavo nei vienas opozicijos atstovas.

Aštuntą valandą ryto pradėjęs savo kalbą prezidentas plačiai išnagrinėjo padarytas ir daromas ekonomines šalies reformas, žemės ūkio, pramonės ir vidaus bei su užsieniais prekybos klausimus. Plačiai kalbėtojas apsistojo prie viešųjų darbų plano, šalies ekonomijos, visuomeninių darbų ir tarptautinės politikos problemų.

Dabar Argentinos pajėgumas ir jos gyventojų gerbūvis yra daug augštesniame lygyje, negu buvo prie ankstyvesnių valdžių. Prezidentas dabar daras viską, pildydamas plačiosios visuomenės pageidavimus. Visi svarbiau sieji klausimai jau išspręsti. Netruks nei kelių mėnesių, kaip bus pagerintas keleivių susisiekimas sostinėje, Rosario ir Kordobos didmiesčiuose. Už poros metų turėsime pirmutinį atominės energijos fabriką, — savo kalboje pareiškė prezidentas. Toliau prezidentas pareiškė, kad nuo 1946 metų pragyvenimas Argentinoje pabrango 113%, bet per tą patį laiką algos tapo pakeltos 172,8%. Argentinoje dabar niekas nedaroma be liaudies valios atsiklausimo, — saké prezidentas. Ši istorinė kalba pavadinta pergalės pranešimu.

DIDINGOS GEGUŽĖS PIRMOSIOS IŠKILMĖS ARGENTINOJE

Istorinė Buenos Aires aikštė Plaza de Mayo ir į ją atsiremiančios gatvės, Gegužės Pirmąją minint, buvo užprūdytos milijoninėmis miniomis. Nuo geležinkelių stočių, nuo Generalinės Darbo Konfederacijos centrų, nuo fabrikų ir organizacijų, su išrašytais obalsiai ir prezidento Perón bei ponios Eva Perón paveikslais minių minios žygiavo link darbo masių susikon centravimo vietos — Plaza de Mayo, kur 17 val. iš Prezidentūros Rūmų balkonų kalbėjo respublikos prezidentas gen. J .D. Perón, ponia Eva Perón, generalinis C. G. T. sekretorius José Espejo ir kiti kalbėtojai. Darbo žmonių susigrūdimas buvo toks didelis, kad septyniolikai asmenų teko suteikti greitoji pagalba nuo susižalojimų spūstyje.

Generolo Perón kalba nuolat buvo pertraukiama minių ovacijomis. Kalbėtojas pabrėžė Gegužės Pirmosios reikšmę, pavadindamas ją vyriausiu impulsu dirbančiosios visuomenės būvio pagerinimui ir pažymėjo, kad darbininkų kovos istorija už savo būvio pagerinimą niekuomet neužmirš Chicagoje pakartų pirmutinių darbininkų kovos vadovų. Minėdami Gegužės Pirmąją, mes pabrėžiame lygybės principą ir darbo žmonių teisę į geresnį gyvenimą, kas šios vyriausybės darbų programoje pažymėta kaipo „justicialismo" obalsis. Šventė buvo ir ant rytojaus. Tokį potvarkį prezidentas padaré vaduodamasis savo nemaria meile darbo visuomenei.

Šioje kalboje prezidentas priminė, kad, pasiremdama Argentinos liaudies valia, vyriausybė sustabdė ir nusavino dienraštį "La Prensa", kuris, jeigu bus atgaivintas, tai jau tikrai tarnaus vien darbo visuomenės interesams.

Po kalbų, ant specialės platformos vyko turtinga meno programa, kurią pradėjo žinoma artistė Fanny Novarro.

Darbo Grožio Karalienė tapo išrinkta p-lė Aida Beaume iš Buenos Aires, kurios galvą čia pat papuošė karūna ponia prezidentienė Eva Perón. Po mažiau balsų gavo darbo gražuolė Gladys Jesus Borde iš Corrientes, paskui sekė Mendozos, Pampos, San Luis, San Juan, Salta, Rioja, Santa Fe, Cordobos ir kitų provincijų Darbo Gražuolės. Renkant Darbo Gražuoles, kai kas balsavo už ponią Eva Perón.

Po darbo Gražuolių išrinkimo, vėl tęsėsi meno programa iki nakties. Programai pasibaigus, darbo visuomenė tvarkingai išsiskirstė.

DARBININKŲ LENKTYNĖS DIDINA ŠALIES GAMYBĄ

Argentinoje vyksta lenktynės darbe. Daugelio įmonių darbininkai - spartuoliai sostinėje ir provincijose muša iki šiol žinomus spartumo rekordus ir įrodo, kad gali pralenkti visokius „stachanoviečius". Argentinos darbininkai - spartuoliai savo pastangas aukoja darbo masių vadui, respublikos prezidentui gen. J. D. Perón ir poniai Eva Perón. Kaip kitur, taip ir čia, spartuoliai gauna vyriausybės premijas.

Geležinkeliečiai, siuvėjos, metalo, medžio, maisto produktų ir kitų industrijos šakų darbininkai lenktyniuoja su savo darbo draugais. Vyriausybė spartuoliams duoda premijas. Pirmieji gavo po $ 15.000 ir Peronistų medalius gavo avalinės fabriko Grimoldi darbininkai Fidalfo ir Gerard: Vieton 110 porų batų per 8 valandas jiedu pagamino po 235 poras. Darbe jiedu išbuvo be pertraukos daugiau kaip po 100 valandų!

ATMETĖ BELGŲ MINISTERIO PASKYRIMĄ

Ilgametis Belgijos užsienių reikalų ministerijos politikos departamento direktorius, Walter Loridann, tos šalies vyriausybės tapo paskirtas atstovu Argentinon. Dabar Reuterio telegrafo agentūra praneša iš Briuselio, kad jis Argentinon nevažiuos, kadangi šios šalies vyriausybė nepritarė jo paskyrimui.

Loridann yra pagarsėjęs kaipo kairiojo sparno politikas ir jo ryšiai su Belgios Socialistų Partija yra labai dideli.

ARGENTISOJE YRA 1,300,000 MOKSLEIVIŲ

Pradėjus mokslo metams, pradines mokyklas Argentinoje lanko 983,297 mokiniai. Vaikų darželiuose yra 23, 993. Su gimnazijų, techniškų mokyklų ir universitetų studentais, viso Argentinos moksleivių skaičius dabar siekia 1,300,000.

ANGLIJOS LIETUVIAI APIE MŪSŲ DIPLOMATUS

Atidarant Anglijos Lietuvių Namus Londone, visa eilė kalbėtojų pareiškė suisrūpinimo dėl esamo nesutarimo tarpe VLIK'o pirmininko prelato M. Krupavičiaus iš vienos pusės ir mūsų Diplomatijos šefo min. St. Lozoraičio — iš kitos. Ten pat priimtas sekantis nutarimas:

1. — Nesutarimai tarpe VLIK'o ir min. Lozoraičio trugdo sekmingesnei Lietuvos vadavimo veiklai, skaldo mūsų išeiviją ir mūsų tautiečius krašte;

2. — Susitarimas, kaip paaiškėjo iš diskusijų yra galimas, (jei bus gera valia), ir būtinas sujungti visas lietuvių jėgas bendram darbui. Didžiosios Britanijos Lietuviai to reikalauja.

Didžiųjų valstybių pripažįstami mūsų diplomatai su jų šefu, padeda Nepriklausomos Lietuvos tęstinumo išlaikymui. Dėl to VLIK'o veikla neturėtų reikštis vien „informacijų pasikeitimu". Pageidautinas tampresnis veiklos derinimas ir su Mažosios Lietuvos Taryba.

Mūsų vadovaujamųjų veiksnių veiklos subendrinimo trokšta viso pasaulio lietuviai, kovojanti už Demokratinės, Nepriklausomos Lietuvos Respublikos atgaivinimą. Ta linkme savo gaires turėtų derinti visi Argentinos lietuviai.

K. L.

ISPANIJA IR ČEKOSLOVAKIJA BIJO TEISYBĖS ŽODŽIO

Diktatoriškoji Ispanijos valdžia įsaké išsikraustyt iš Madrido „The New York Times" korespondentui, Pope Brewer. JAV u. r. ministerija dėl to pasiuntė dvi griežtas notas Franko valdžiai.

Diktatoriškos čekoslovakijos valdžia įkalino Associated Press korespondentą, William Oatis. Net JAV vicekonsului, Richard Johnson, neleidžiama pasimatyti su suimtuoju amerikiečių spaudos agentūros atstovu.

Diktatūra, kokia ji bebūtų, priešinga spaudos laisvei ir bijo teisingos kritikos žodžio.

GEGUŽĖS PIRMOSIOS MINĖJIMAI KITOSE ŠALYSE

Vakarų Europoje, Skandinavijos šalyse ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse Gegužės Pirmosios minėjimus ruošė profesinės darbininkų organizacijos. Rusijoje ir jos okupuotose šalyse šiam minėjimui vadovavo Sovietų vyriausybė.

Australijoje ir kai kuriose Pietų Amerikos šalyse dirbančiosios visuomenės vienybės dienai bandė pakenkti Kominformo agentai. Bendrai, šiemetinis minėjimas beveik visur praėjo tvarkingai ir kultūringai. Savo švente darbo visuomenė sustiprina tarpusavį solidarumą ir iškovoja būvio pagerinimą.

RUSAI VILIOJA TREMTINIUS GRĮŽT IŠ ARGENTINOS

Rusų kalba Buenos Aires mieste spausdinamas bolševikų savaitraštis „Naša Gazeta", 28, 4, 51 laidoje talpina stambų Sovietų Pasiuntinybės konsularinio skyriaus skelbimą, kuriuo ragina Argentinoje gyvenančius tremtinius grįžti Tėvynėn. Konsularinis skyrius sutinka apmokėti kelionę, maistą, bagažo pervežimą ir duoti medicinos pagalbą kelionės metu. Norinčius vykti prašo užeiti Sovietų konsulatan, Av. Santa Fe, Buenos Aires...

Nuėjusiems tapo pasakyta, kad gali važiuoti tik tie, kurie yra matę rusišką tvarką, t.y. tie, kurie išvyko rusiškai „globai" atsiradus. Kitaip sakant, į Sovietus pageidautinas tik „fašistų" grįžimas, kurie pabėgo nuo bolševikų.

Minėtu skelbimu susižavėję nuėjo keli bolševikai, jau seniau gyvenanti Argentinoje. Tiems buvo pasakyta, kad negaištų laiko ir nevarstytų konsulato durų, nes jų niekuomet neleis Sovietų Sąjungon. Nieko negelbėjo nei partijos bilietas, nei draugų rekomendacijos.

Atrodo, kad žioplių nei rusai norėjo įsileisti.

LIETUVIAI TREMTINIAI ILL. UNIVERSITETE

Illinois Universitete, Chicagoje, mokosi, 18.000 studentų. Tai ketvirtas pagal didumą Universitetas Amerikoje.

Malonu pažymėti, kad šiame Universitete studijuoja šie lietuviai, buvę tremtiniai:

A. Beresnevičius, A. Juodikis, Aldona Krikščiūnaitė, V. Krikščiūnas, V. Lapatinskas, L. Maskaliūnas, Regina Triknūtė ir L. Trečiokas.

Amerikos Kariai Islandijos Saloje

EINANT ATLANTO SUTARTIMI, JAV UŽĖMĖ ISLANDIJĄ

Gegužės 7, 1951 JAV karinio transporto aviacija ir kitos karinomenės dalys įsistiprino Islandijoje. Amerikiečiai užėmė visus strateginius punktus. Islandija yra pasirašiusi Šiaurės Atlanto sutartį ir savo apsaugai nuo Rusijos imperializmo paprašė amerikiečių globos.

Pati Islandija neturi savo kariuomenės. Antrojo pasaulinio karo metu Islandijoje buvo sąjungininkų karo transporto bazės, pro kurias ėjo anglų ir amerikiečių parama Rusijai.

LOTYNŲ AMERIKA PRALENKĖ J. A. VALSTYBES

Paskutiniai gyventojų surašymo daviniai rodo, kad dabartiniu metu Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra 150, 697,361 gyventojas. Gi dvidešimties Lotynų Amerikos respublikų bendras gyventojų skaičius dabar siekia 152,800,000 gyventojų.

Priešpaskutinis cenzas rodė, kad Lotynų Amerikoje yra 121,558,854 gyventojai, o JAV tada buvo 131, 669,-275. Reiškia JAV buvo dešimčia milijonų daugiau, o dabar dviem milijonais mažiau, negu Lotynų Amerikoje.

Lotynų Amerikoje greičiausia auga Brazilijos gyventojų skaičius: 1940 metais buvo 41,236,316, o 1950 jau 52,300,000.

— KORĖJOJE Jungtinių Tautų Kariuomenė vėl perėjo 38-tą lygiagretę keliose vietose. Sąjungininkų lėktuvai sutinka pasipriešinimą nuo iš Mandžiūrijos atskrendančių lėktuvų. Karo pabaigos Korėjoje dar vis nesimato.

— KORĖJOJE Jungtinės Tautos per visą karo laiką neteko 200.000 savo karių — žuvusiais ir sužeistais, bei patekusiais belaisvėn. Bolševikai vien balandžio mėnesį neteko 875,560 savo karių.

— ANGLIJA 1950 metų bėgyje bolševikų valdomon Kinijon eksportavo savo išdirbinių už 10,080,000 dolerių.

VOKIEČIAI NORI KARO LĖKTUVŲ IR TANKŲ

Vakarų Vokietijos vyriausybė nori turėti savo "blitzkriegiškas" tankų divizijas ir stiprią karo aviaciją, o tik tuomet sutiksianti pasipriešinti bolševikų puolimui, — sako Londono vyriausybės šaltiniai.

Kuomet anglai su amerikiečiais subombordavo Vokietiją ir ją užleido rusams, vyravo visai kitokia nuotaika. Bet kada rusai, įgiję ragus, nuėjo nacių keliais, demokratijai tenka ir juos suvaldyti. Tai matydama Vokietija, naudojasi proga: Ji padės kariaut prieš Azijos imperialistus, jeigu jai leis apsiginkluoti iki dantų...

PERSIJOS NAFTOJE PASKENDO 500,000,000 STERLINGŲ

Persijos (Irano) naftos industrijon „Anglo Persian Oil" kompanijom Anglija yra įdėjusi 500 milijonų svarų sterlingų. Žinoma, tas kapitalas Anglijai jau keliariopai grįžęs, nors kiekvieną mėnesį minėtoji bendrovė moka Persijos vyriausybei po 2,000,000 svarų sterlingų, kaipo mokestį nuo Persijoje gaunamo pelno.

Kada Persijos Majlis (Parlamentas) nutarė suvalstybinti visą naftos industriją, anglai nustojo mokėję po du milijonu svarų sterlingų kas mėnesis. JAV ambasadorius Teherane informavo Vašingtoną, kad anglai aštrina padėtį. Vienok anglų ambasadorius Teherane, Francis Shepherd, nenumaté padėties rimtumo. Sovietų ambasadorius Teherane, Ivan Sadchikov, lanko Persijos premjerą, Dr. Mahommed Mussadig ir siūlo aukso kalnus, kad tik anglų turėtos naftos versmės Persijoje tektų Sovietams.

Pašaliniai stebėtojai spėja, kad rusams naudingas Persijos pakrypimas nacionalizman ir nacionalizaviman. Rusams patogiau okupuoti ir pasiimti, kuomet okupuojamą šalį valdo ne demokratija, bet nacionalistinė diktatūra. Paskui, mat, kalba, kad ne tautą okupavo ir pavergė, bet tik tautininkišką diktatūrą nuvertė.

PRANCŪZIJOS MARŠALAS PETAIN „SVEIKAS IR GYVAS"

Henri Philippe Petain, 94 metų amžiaus maršalas, buvęs hitlerinės Vichy vyriausybės viršininkas karo metu, tebesėdi Yeu salos kalėjime.

Buvo pasklidę gandai apie jo mirtį, bet pasirodo, kad buvęs garsus maršalas, bet tapęs išdaviku, sveikas ir gyvas, baigia atlikti pelnytą bausmę. Jis nuteistas iki gyvos galvos.

— NEW YORKE pasmerktas mirti Julius Rosenberg, šnipinėjęs Rusijos naudai, pardavinėdamas jai JAV atominių bombų gamybos paslaptis.

JUGOSLAVIJOS MARŠALAS TITO „DIPLOMATIŠKAI" SERGA

Maršalas Tito nedalyvavo bankete, surengtame Belgrade 15. 4. 51 Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus, Trygve Lie, garbei, ten viešėjusio 4 dienas. Lie lanko įvairias šalis už geležinės uždangos, tat aplanké ir Jugoslaviją, bandančią atsikratyti Kominformo įtakos.

Tito ligą spauda vadina „diplomatiška", nors paskelbtas ir jo gydytojų pranešimas, kad tikrai serga.

BAISUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS SALVADORE

Sekmadienio rytą, 6 val. (6. 5. 51) žemės drebėjimo pasekmėje sunaikinti du Salvadoro miesteliai: Chinameca ir Jucuapa. Pirmame gyvena 17.000 žmonių, antrame — 12.000. Virš 1.000 žmonių žuvo vietoje, o sužeistųjų skaičius daug didesnis. Nuo žemės drebėjimo skaudžiai nukentėjo Santa Elena, Berlin, El Triunfo ir kiti miesteliai.

El Salvador yra Centralinės Amerikos respublika, kurios plotas siekia tik 21,200 kv. kilometrų. Randasi tarpe Guatemalos, Nicaraguos ir Honduras.

IŠKILMINGAI PASIRAŠYTA TAIKA TĘSĖSI 4 VALANDAS

Ant „Jokūbo Dukrų Tilto" Izraelio ir Sirijos atstovai 4.5. 51, 13.30 val. pasirašė taiką, pasmerkdami tris dienas besitęsusį susišaudimą tarp žydų valstybės ir sirijiečių.

Vienok taika tęsėsi vos 4 valandas, kadangi 16.30 vėl prasidėjo karas tarpe tų dviejų kaimyninių tautų. Mūšasi dėl svetimos karvės įžengimo į dobilus ir dėl kitų smulkmenų.

JT Organizacija stengiasi sutaikyti besipešančius kaimynus.

— RUMUNIJON, Bulgarijon ir Vengrijon Sovietų Rusija atsiuntė naujus savo kariuomenės dalinius.

Susivienijimo VERMOUTH Įvyks

šeštadienį, gegužės 26, 1951, 20 val., Susivienijimo Lietuvių Argentinoje nuosavybėje, Av. San Martin 5215, 4 de Junio. Rengia trečias skyrius. Jaunimas ir šeimynos prašoma rezervuotis vietas prie bendrų stalų iš anksto. Visi ir visos dalyvaukime! Rengėjai.

GEGUŽĖS MĖN. 12 D., 20,30 VAL.

Lietuvių Salėje, BRASIL 835, Avellaneda

Tautinio Meno Ansamblis

ruošia

VAKARĄ — KONCERTĄ

Pirmoj programos dalyje CHORO KONCERTAS, antroj trijų paveikslų montažas

„PAPARČIO ŽIEDAS"

Po programos — šokiai

Malonūs Lietuvių Susitikimai Kultūrinių Parengimų Progomis Vyksta — Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737

ARGENTINOS LIETUVIŲ
BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausia skaitomas lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje

spausdinamas savo spaustuvėje

Prenumerata Metams:
Argentinoje 20 Arg. pezų
Urugvajuje 5 Urug. pezai.
Visur kitur 3 amerikos doleriai.

Raštus, pinigus adresuoti sekančiai
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS
CASILLA DE CORREO 303, Bs. As
Redakcija ir Administracija
Av. Boedo 737, Bs. As. Tel. 97-4444

Lietuviai Penkiuose Kontinentuose

ARGENTINOS LIETUVIAI IR PAVERGTOJI GIMTINĖ

Ne tik prieš 20, bet ir prieš porą metų pasiekę Argentiną lietuviai neturi jokių žinių nuo savo šeimos narių iš Lietuvos. Mažai ką tepasakė anksčiau gauti keli laiškeliai, o dabar jau jokių žinių iš savo namiškių niekas nesulaukia. Moralinis ir materialinis pavergimas siaučia visu baisumu. Visiems tenka pasitenkinti spaudos žiniomis ir pro geležinę uždangą prasiveržiančiomis naujienomis, kurios anaiptol nėra linksminančios.

‚A. L. Balso'' skaitytojai iš tolimų Argentinos provincijų klausinėja redakciją, kaip susisiekti su savais Lietuvoje. Išeivijoje pražilęs sūnus ar dukté teiraujasi apie savo motiną, kurią prieš 20 metų paliko jau pusšimtį metų peršokusią. Jau daugelis išgirdo skaudžias staigmenas, daugelis išgirs vėliau, kad motina, išvaryta iš savo pastogės, miré elgetaudama arba sukniubo Sibiro taigose, amžinai užmerkdama akis. Neleidimas saviems susirašinėti yra vienas iš daugelio oku pantų potvarkių, moraliai terorizuoti nekaltus žmones.

Nekalbant apie tai, kad okupantai atėmé iš Lietuvos valstiečių paskutinį hektarą žemės, gyvulius ir namus ir atidavé burliokams, jie nuskriaudė materialiai ir Argentinos bei kitose šalyse gyvenančius lietuvius išeivius. Daugelis išeivių siuntė Lietuvon savo sunkaus darbo sutaupas ir ten nusipirko po žemės gabalėlį, kurį okupantai pasigrobė. Nusiųstus indėlius į Lietuvos bankus taipgi pasiémé okupantai.

Be to, daugelis senesniųjų Lietuvos išeivių, vykdami svetur laimės ieškoti, atvyko svetimon šalin vien su savo darbo jėga, savo dalis Lietuvoje pasiliekantiems broliams palikdami. Neémé sau priklausančių dalių, — lai gimtinėje likę broliai — seserys ir tėvai lengviau pragyvena. Taip bus maloniau senatvėje į svečius parvykti...

Bet okupantai viską pasigrobė. Dėl to ir susirašinėti neleidžia; draudžia parvykti į savo gimtinę, o ten likusiems uždrausta išvykti. Žmogų - lietuvį tik tremia, paverčia vergu ir genocido priemonėmis naikina be atodairos.

Žiauriausieji carų režimai nublanksta, palyginus su dabartinės rusų okupacijos režimu. Vienok, kaip carų laikuose būdavo parsidavėlių, taip ir dabar jų atsiranda. Visi sąmoningieji lietuviai privalome kovoti prieš judošius ir jungti savo pajėgas bendrai tautos kovai už Lietuvos išlaisvinimą. Okupacija nebus amžina, nors ji ir sunaikins didesnę mūsų tautos dalį. Atminkime, kad savu noru nei viena tauta prie bolševikų sąjungos ne prisidėjo, bet visos yra vien okupanto ginklu pavergtos. Bet Stalino sostas jau braška. Savųjų draugų skerdynės jį neprives prie gero. Net ištisos valstybės, pavyzdžiui Jugoslavija, nepaneigdamos socialistinės sistemos, pasmerkia rusiškąjį imperializmą ir kratosi nuo jo diriguojamo Kominformo. O tai reiškia, kad kruvinasis Kremliaus imperatorius vieną kartą su dideliu triukšmu nueis tokiu pat keliu, kokiu nuėjo jo garbinamas Jonas Žiaurusis, Petras Didysis, Katrė Antroji ir kiti svetimų šalių grobikai.

Kiekvienas Argentinos lietuvis privalo būti organizuotas ir palaikyti savo spaudą. Nenuleiskime rankų dabar, kuomet mūsų moralės ir materialės paramos yra taip reikalinga Lietuvos išlaisvinimo kova!

SIUVĖJAI UŽPIRKO MIŠIAS IR PASIDALINO PINIGUS

Brooklyno „Vienybė'' praneša, kad kovo 8, 1951 komunistuojanti „Siuvėjų Nepriklausomo Klūbo'' vadovybė „išarpavo'' iždą, kad jis netektų tan klūban įsirašantiems naujokams.

„Vienybė'' rašo: „Šios komunistuojančių siuvėjų žulikystės padorūs Brooklyno siuvėjai ilgai nepamirš''.

Pasirodo, kad komunistuojantis elementas pasidalino 30.000 dolerių. Vartodami demagogiją, už tam tikrą sumą ir mišias užpirko, kad tik ištuštint klūbo kasą.

Už tokią sumą galėjo įkurti poilsio namus — sako ‚Vienybė'', — bet kai kam nepatiko, kad naujokai iš Europos taip smarkiai rašėsi tan klūban, jogei bolševikams buvo pavojus netekti jame balso. Taigi ir „sutvarkė'' reikalus savotiškai ir demagogiškai.

JULIAUS ADAMONIO ALĖJA KORĖJOS SOSTINĖJE

Daily Mail (10. X. 50) aprašė nepaprastą lietuvio atsižymėjimą Korėjos kare. Ta proga Paryžiuje Dr. J. Navakienės redaguojamos „Darbo Rankos'' rašo:

„Neparodžius mūsų tautos kovingumo, taip neskoningai visam pasaulyje nuskambėjusio, lenkų ultimatumo metu ar per pirmąją sovietų okupaciją, 1940 metais, galima buvo pradėt galvot apie mūsų perdėtą pasyvumą ir nenorą laisvai ir garbingai gyventi. Tačiau tai buvo tik laikinas lėtoko mūsų tautos būdo pasireiškimas. Nepraėjo nei 12 mėn. ruskių okupacijos ir 1941 m. sukilom kratytis engėjų. Nuo tų metų liejasi švariausias mūsų brolių ir seserų kraujas ne tik krašte, bet ir visame pasaulyje, kur tik kovojama su kultūringo pasaulio mirtinu priešu.

Vienas paskutiniųjų lietuvių, pasižymėjęs toje žutbūtinėje kovoje ir kurio vardą išlinksniavo pasaulio spauda yra JULIUS ADAMONIS.

Grandinis Julius Adamonis tarnauja USA karo laivyno elito - marinų eilėse. Pereitą rudenį, per Seulo kautynes (Korėjoje), jis gavo įsakymą persikelti su savo amfibiniu tanku į kitą Hanos upės pusę ir į pirmasias mūšio linijas pristatyti vienam daliniui šaudmenų ir paspirties. Ieškomas marinų dalinys buvo kaž kur Seule, bet niekas negalėjo jam tiksliai nurodyti — kur. Adamonis persikėlė per upę ir atsidūrė prieš „marias'' susiglaudusių, šiaudais dengtų priemiesčio trobelių ir būrį smalsių korėjiečių, kurie, paklausti, kurioje pusėje yra marinai, rodė iš karto ir į šiaurę ir į vakarus ir į rytus. Adamonis nenusiminė, pavilgė seile pirštą, pakėlė jį į orą, pajuto iš kur vėjas pučia ir nudardėjo, viena siaurųjų gatvelių, miesto centro link.

Besistumiant pirmyn, deja, gatvelė siaurėjo ir tiek, o esančios jos abiejose pusėse bakužės ėmė griūti, žmonės gelbėtis, triukšmas, panika. Tačiau niekas Adamonio nesulaikė — griuvo namukai, telegrafo stulpai, kampinė aptieka — Adamonis atakuodamas kliūtis veržėsi pirmyn ir pagaliau pasiekė, įsitvirtinusio USA bataljono sparną. Uždavinį atlikus, kelias atgal buvo lengvas. Prie upės, ant kranto bestovį kiti tankai, pasinaudojo Adamonio pramintu taku. Dėkingi marinai, pagerbdami nepaprasta drąsa, visą tą kelią nužymėjo lentelėmis — „Juliaus ADAMONIO Alėja''!

Vieno telinkim, kad Adamonis, vėl gautų savo Alėja pasivažinėti.

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IŠRADIMAI

Inž. Prof. J. Graurogkas 1945 išrado aparatą, kurio pagalba labaratorijoje nustatomas laivų siūbavimo stabilizavimas. Demonstravo Goettingeno universitete.

Inž. Prof. S. Kolupaila 1946 m. išrado naują metodą vandens srovių matavimui.

Inž. L. Stankus išrado nedegamus dažus Kanadoje.

Premijas laimėjo už savo išradimus ir planus: Vokietijoje inž. Steponas Levickis, JAV. architektai St. Kudokas, T. Vizgirda, B. Galinis, J. Augustinavičius L. Bajorūnas, K. Rimkus, M. Mikutavičius, Elsbergas ir kiti.

LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGOS PAREIŠKIMAS

Lietuvos ūkis yra sugriautas ir baigiamas terioti, tačiau sovietai ir toliau tebeklieda visokias nesąmones apie „naujus laimėjimus''. Norėdama tam užkirsti kelią, Liet. Agronomų Sąjungos Valdyba Čikagoje įteikė Lietuvos konsului memorandumą, kuriame išsamiai faktais įrodo, kaip okupantai naikina Lietuvos ūkininkiją, ž. ū. specialistus ir griauna žemės ūkį. Lietuvos pasiuntinybė Vašingtone padaré vertimą į anglų k. ir įteiks kam reikiant. Memorandume nurodoma, kokią pažangą Lietuvos ūkis buvo padaręs nepriklausomybės metais, kokie specialistai su buv. Resp. Prezidentu agr. Stulginskiu, ministeriu J. Tonkūnu, rektoriumi prof Vilkaičiu ir kt. buvo išvešti į Sibirą, kaip buvo suregistruota išveštinų kandidatų 700.000 žmonių, kaip kolchozinimas baigia galutiniai smaugti Lietuvos ūkį.

KALBĖK ISPANIŠKAI!
66 puslapių knygutė, su lietuviškais bei ispaniškais sakiniais ir ispaniško ištarimo nurodymais — $ 1.

VAKARŲ PASAULYJE MIRĘ LIETUVIAI INŽINIERIAI

1941 metais birželio 22 — 25 d. d. prasidėjus karui tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, kaip partizanai žuvo: inž. Edv. Lapas, gindamas Petro Vileišio tiltą Kaune nuo iš sproginimo.

Inž. J. Milvydas — gindamas Kauno Radio stotį;

Inž. Vanagas eidamas tarnybines pareigas žuvo nuo vokiečių tankų šūvių.

Kaune Ukmergės plente buvo rusų nušautas inž. Matulis.

Pulk. inž. Blažys žuvo kaip auka Stuholfo koncentracijos lageryje Vokietijoje.

Inž. Vyt. Ant. Daniūnas iškalėjęs Stuthofo koncentracijos lageryje, gabenamas rusų į Lietuvą 1944 m. kovo mėn. pasiekęs Ragainę, miré.

1943 — 1944 m. žiemą miré Kaune inž. Čeponis ir inž. Krikščiūnas.

1944 m. vasario 3 d. Dresdeno didžiojo bombordavimo metu, manoma, bus žuvę dipl. inž. Alg. Prapuolenis ir dipl. inž. Jasinskas.

1944 m. rudenį miré Dresdene inž. Kapturauskas.

1945 m. rugpiūčio 14 d. sunkvežimio katastrofoje netoli Schwaebi-Hall, Vokietijoje tragiškai žuvo dipl. inž. A. Putrimas.

1945 m. lapkričio mėn. pabaigoje Seligenstadte, prie Wuerzburgo lietuvių stovkloje miré dipl. inž. Eidrigevičius.

1946 m. sausio mėn. Heidelberge staiga miré inž. Vilkas.

1946 m. vasarą Augsburgo lietuvių stovykloje tragiškai miré inž. Macys.

1945 m. balandžio mėn. miré buvęs Stuthofo koncentracijos stovyklos kalinys dipl. inž. Ant. Šapalas.

1947 m. vasario 12 d. Wuerzburge širdies liga miré dipl. inž. Eug. Francas.

1947 m. birželio 11 d. Kemptene miré plk. dipl. inž. Juozas Šimoliūnas.

1947 m. gruodžio 13 d. Muenchone tragiškai žuvo inž. St. Pranckūnas.

1948 m. sausio mėn. vidury Vokietijoje miré jūrų kap. inž. Reingardas.

1949 m. rugsėjo 19 d. sunkvežimio mirtinai suvažinėtas žuvo dipl. inž. Juozas Balčiauskas, Diepholze, Vokietijoje.

1949 m. kovo 16 d. Oberammergaue, Vokietijoje, miré Dr. inž. Jakovickis.

1948 m. spalio 25 d. Augsburge, Vokietijoje miré generolas dipl. inž. Kl. Popeliučka.

1950 m. gegužės 2 d. Augsburge, Vokietijoje, miré inž. Povilas Litas.

1950 m. birželio 6 d. Melbourne, Australijoje, miré dipl. inž. L. Tuskenis.

1950 m. rugpiūčio 1 d. miré Am. lietuvis inž. Bruno Simokaitis, Chicagoje.

1950 m. rugpiūčio 9 d. Bogotos mieste Kolombijoje miré dipl. inž. Vyt. Rimgaila.

ELTA ATITAISO „Darbininko'' PASKELBTĄ NETIESĄ

Bostono „DARBININKAS'' savo š. m. kovo mėn. laidoj paskelbė žinutę, būk VLIK'o ir VT Pirmininkas M. Krupavičius sergąs ir iš einamų pareigų išeisiąs. ELTA atsiklaususi tuo reikalu VLIK'o Pirmininką gavo tokį atsakymą: „Nieks nebuvo mano įgaliotas tokią žinią paskelbti. Ji atsirado be mano ir VLIK'o žinios. Jos pasirodymo tikslo nesiimu spręsti. Mano sveikata visą amžių buvo „girgždanti''. Suprantama, kad Hitlerio deportacija į Vokietiją ir geštapo „globa'' nuo 1942 ligi 1943 metų, aštuoneri tremties metai ir šešeri VLIKo pirmininkavimo metai visiems žinomose sąlygose, tos sveikatos pataisyti negalėjo. Ja niekam ir nesigiriu. Tačiau mūsų laikais visi, nepaisant savo sveikatos būklės, turi stovėti tėvynės laisvinimo fronte ir vilkti visą fronto naštą. Velku ją ir aš ir vilksiu kol įstengsiu. Jei tektų iš savo pozicijos pasitraukti, faktą oficialiai paskelbs ELTA. Kai atsiranda reikalas, tą ar kitą mano darbą pasiima vienas iš trijų mano pavaduotojų. Ir šiuo metu VT pirmininko pareigas eina prof. Kaminskas''. ELTA.

LIKVIDUOJASI PARTINĖ SPAUDA

Mažėjant tremtinių skaičiui Vokietijoje, jungdamiesi vienas su kitu likvidavosi D. P. laikraščiai. Dabar eina tik naujai įsikūręs tremtinių savaitraštis „Tremtis'', netarnaujantis jokiai partijai.

„Dirva'' praneša, kad likviduojasi katalikų draugijos leidžiamos Pittsburgho „Lietuvių Žinios'' ir šv. Juozapo Sąjungos leidžiamas Bostone „Darbininkas''. Savo skaitytojus jie perduoda Brooklyne einančiam savaitraščiui „Amerika''.

SUGLAUSTI ELTOS PRANEŠIMAI LIETUVIŲ SPAUDAI

— Kalifornijoj gražiai užsirekomendavo dail. Pov. Puzinas, kurį vienas iš žymiausių menininkų klūbų pakvieté prie svečių nutapyti per 1 val. paveikslą.

— Dail. A. Šepetys ir grafikas T. Valius buvo pakviesti dalyvauti Kanados meno apžvalginėj parodoj.

— Paryžiuje gražiai užsirekomendavo savo šiemetine darbų paroda dail. V. Kasiulis. Ji buvo surengta Berreiro Steibel galerijoje. Apie jį labai gražiai atsiliepė vienas iš žymiausiu JAV žurnalų ''TIME'', kuris 50. XII. 25 d. įsidėjo jo „Bėgimo į Egiptą'' nuotrauką ir ta proga pažymėjo, kad jį sukurti paskatino jo paties išgyvenimai tremtyje, o Lietuva turėjusi puikias meno tradicijas ligi užėjo rusai.

— Dail. K. Žeromskis pakviestas į Kolombijos un-tą déstyti dekoratyvinio meno.

— Brazilijos sostinės simfoninis orkestras „Brasileira'' pakvietė V. Marijošių jam diriguoti per koncertus po P. Ameriką.

— J. Neverdauskas parašė romaną: „Generolas Kosčiuška'' vaizduojantį 18 a. Amerikos laisvės kovas ir 1794 m. sukilimą.

— „Aidai'' yra paskyrę premiją už geriausią šių metų mokslinį ar literatūros kūrinį.

— Lietuviškojo ''Voice of Amerika'' vedėju laikinai paskirtas adv. J. Laučka.

— Inž. L. Drangausko pastangomis Venezuelos valstybiniame radiofono išgauta kas dvi savaitės lietuviškų radio valandėlių transliacijos.

— Stockholme miré estų parlamento pirm. Otto Pukk. Jis buvo nuoširdus visų baltų ir lietuvių draugas.

— Vysk. V. Padolskis Pontificialinės aukštųjų mokyklų kongresijos pakviestas Romos lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijos rektoriumi ir ten jau išvyko. Prorektoriumi paskirtas buvęs rektorius dr. V. Tulaba, kuris pakeltas į popiežiaus rūmų prelatus.

— Latviai sušauké Vašingtone savo kongresą ir išsirinko Amerikos Latvių S-gos valdybą, kuri sudarys lyg ir užuomazgą pasaulinei latvių sąjungai. Naujieji vadovai nori sustiprinti santykius su lietuviais ir estais.

— Villimobles miestelyje, netoli Paryžiaus, miré žymus prancūzų rašytojas Jean Mauclere, vienas iš didžiausių Lietuvos draugų Prancūzijoje, žymią savo kūrybos dalį paskyręs lietuviams. Pamilęs Lietuvą, visa eile savo veikalų parodé jai retą ir nuostabią meilę, tuo būdu daug prisidėdamas prie lietuvių vardo išgarsinimo tarp prancūzų kultūrininkų.

— Smuikininkas Izid. Vasyliūnas Kolombijoj paskirtas konservatorijos profesoriumi ir Popayano un-te dėsto smuiko menų. Jis taip pat įkūrė kvartetą ir savo koncertais, panašiai kaip seniau Vokietijoje, garsina lietuvių vardą dažnai atlikdamas taip pat lietuvių kompozitorių kūrinius: Banaičio, Gruodžio ir kt.

— Liet. Agronomų S-ga, vadovaujama A. Gaškos, apsidėjo spec. mokesčiu Lietuvos Laisvinimo reikalams. Panašiu mokesčiu apsideda ir kai kurios kitos lietuvių or-jos. J. Cicėnas vengiantiems tos pareigos spaudoj siūlo taikyti viešas sankcijas.

— Konsulo dr. P. Daužvardžio pareiškimu, šiuo metu Lietuvos piliečių Amerikoj yra apie 25 tūkstančius, o visame laisvame pasaulyje — per 50.000. (Kiti turi jų gyvenamų šalių pilietybes).

— Lietuviai iš Filipinų, ten atbėgę komunistams užėmus Kiniją, BALF'o pastangomis visi gavo dokumentus į JAV ir netrukus visi ten atvyks. Yra jų lietuvių, žuvusiųjų tiek Korėjos fronte, tiek Indokinijoj.

— Liet. Kultūros Remėjų pastangomis bal. 8 d. JAV ruoštame visuomeniniame lietuvio išeivio teisme dalyvavo visa eilė pasižymėjusių JAV liet. visuomenininkų.

LIETUVOJ MIRĘ PROFESORIUS AUGUSTINAS JANULAITIS

Chicago pasiekusi žinia sako, kad prof. Augustinas Janulaitis miré. Pas kutinių metu jį kankinęs vėžys, jis miręs praeitu metų gegužės mėnesį. Augustinas Janulaitis gimė 1878 metų kovo 19 dieną Šiaulių valsčiuje, Malavėnų kaime.

Prof. Vaclovas Biržiška „Lietuvių raštytojų kalendoriuje'' sako, kad Janulaitis bendradarbiaves šiuose laikraščiuose: „Ūkininkas'', „Varpas'', „Kova'', „Visuomenė'', „Vilniaus žinios'', „Lietuvos žinios'', „Vienybė Lietuvininku'' ir kituose. Jis redagavęs „Darbininkų Balsą'', „Žariją'' ir „Praeitį''.

Janulaitis parašes monografijas apie L. A. Jucevičių, S. Daukantą, J. Rupeika, M. Akelaiti, Zabičius ir daugelį politinių brošiūrų. Jis parašes šias knygas: „Valstiečiu sukilimas šiaulių ekonomijoje'', „Kunigai ir 1831 m. revoliucija'', „Vyriausias Lietuvos tribunolas'', „I. Danilavičius'', „Bajorai'' ir kitas. Janulaitis ilgus metus buvo Lietuvos socialdemokratų partijos aktyvus narys. Naujienos.

KOVOJA SU AMERIKOS BALSU

Jau vasario 15 d. okupuotoje Lietuvoje prasidėjo agitacija prieš lietuviškąsias Amerikos Balso transliacijas. Ji buvo perduota per „radio mazgus'' ir nukreipta prieš amerikiečius, kurie norį ramius Lietuvos gyventojus įtraukti į karą. Panašaus turinio agitacija buvo pakartota per tuos pačius „mazgus'' vasario 16 ir 17 d.

Ryšium su šiomis transliacijomis komunistų partijos CK išleido nurodymus vietiniams partijos komitetams, kaip turi elgtis naujai besusidarančios būklės atveju. Netrukus partijos komitetų sekretoriai sušauké partinio aktyvo ir agitatorių pasitarimus, kuriuose aiškino būdus, kaip reiks kovoti su „imperialistine agitacija''. Vėliau buvo suruošta visa eilė mitingų darbininkams ir kolchozininkams, kurių metu agitatoriai kaltino amerikiečius, kad jie nori išprovokuoti karą, sugriauti tarybinės Lietuvos gyvenimą, atimti nuo motinų vaikus, atskirti žmonas nuo vyrų, o vyrus nuo žmonų ir išvežti į vergų stovyklas, kur jie bus verčiami dirbti tol, kol jie netekę jėgų miru, kaip musės nuo ligų ir bado. Vadinasi, gąsdino juos tom pačiom baisenybėm, kurias patys bolševikai naudoja ir kurios Sov. Rusijos pavergtų tautų žmonėms taip gerai žinomos.

Vasario pradžioje visokių rūšių enkavedistams buvo pavesta išaiškinti slaptus radijo priimtuvus, ypač mažuosius, batarėjinius.

Vilniaus milicijos viršininkas Šastakovski's įsaké konfiskuoti parduotuvėse ir dirbtuvėse esančias radijo priimtuvų dalis: lempas, rites, baterijas ir kita.

Gedvilas, okupantų pastatytasis premjeras vienoje kalbų, kuri buvo perduota ir per „radijo mazgus'', užsienio radiją klausančiuosius išvadino svetimų valstybių šnipais ir krašto išdavikais.

Tai toli gražu ne visos gąsdinimo ir poveikio priemonės, kuriomis siekiama sutrukdyti Amerikos Balso transliacijas klausyti. Pačios transliacijos daugybės sovietinių radijo stočių yra smarkiai trukdomos. Kai kurios bangos visiškai nustelbiamos. Daugumas gyventojų apie lietuviškas Amerikos Balso transliacijas patyré iš skubiai ruošiamų mitingų ir agitatorių pasakytų kalbų ir, savaime suprantama, padaré atatinkamas išvadas.

Ar visos okupantų pavartotos priemonės užkerta Amerikos Balso transliacijų plitimą ir, ar pagrieztintas teroras atbaido žmones jų klausyti, netikslu būtų aiškinti, nes tai galėtų tik okupantams patarnauti. (Iš „B. L.'' Nr. 12 III. 30 d.).

Keista... o Pasaulis Toks...

GENEROLAS... IR NE GENEROLAI...

Po nelaimingos 17 gruodžio nakties, kuomet vargšė Tėvynė virto savotišku asmenišku dvareliu, tos nakties „didvyriai'', lyg prisiminę Lietuvos didvyrius karius, bet tikrus, o jų, gruodžio nakties karių žaizdos buvo ordenai, teisinosi:

— Vienam generolui numušė kepurę Griniaus laikais civiliokas...

Reikėjo atitaisyti „užgavimą''..

Kepurę kokis padauža numušė generolui, o generolai ir puskarininkai numušė nuo sosto žmogų, kurį jam įteiké tauta — prezidentą Grinių, kuriam buvo prisiekę ištikimybę, kaip visų karo jėgų viršininkui...

Turėjo ieškoti nakties katinai pasiteisinimo.

Mušeika nužudęs kitą visuomet teisinas: „Nužudžiau gindamasis''... (En defensa propia).

.....

Pas mus, nelaimei, buvo daug ordinų, bet mažai tarp šių žmonių žaizdotų už Tėvynę...

Kurie turėjo žaizdas, kurie Kaune, mūsų laikinoje sostinėje, luiši, akli, kreivi, gerbdavo „Nežinomo Kario'', savo kovų draugo kapą, Karo muzėjuje, neturėjo balso, kaip lygiai jų tėvai juos gimdę ir sušaudyti jų Nepriklausomybės kovų draugai Suvalkijos tariamame sukilime.

O juk jie turėjo turėti, ne generolas Kleščinskas, kurį turėjo sušaudyti 17 gruodžio nakties ginklo draugai, nes buvo šnipas...

Generolas Kleščinskas, kuris vadovavo Nepriklausomybės kare ir paliko aklais, pardavė Tėvynę...

Ar ne ta pati giminė 17 gruodžio?

Pardavė savotiškai, pabėgo, kuomet atėjo, artinos generolo Kleščinsko draugai — gudai... šio antro pasaulinio karo išvakarėse...

Daug ordenų vieniems ir per daug žaizdų tautai ir jos vaikams...

Būsimas nuoširdus istorikas, norė damas būt linksmas, pasakys: „17 gruodžio generolo kepurės sąmokslas įvyko su generolais, bet be kepurių''.

Bet generolai liko...

Jų yra visur...

Ir štai: vienas jūrininkas, tikrai demokratiškos valstybės karys, kuris žino, jog piliečių balsai, o ne numuštos, nors generolo, kepurės, nusprendžia valdymąsi, susitiko su vienu generolu.

Generolas nebuvo uniformoje ir kaip demokratiškas karys, sutikęs kari, norėdamas žinoti ką tauta ir tuo labiau, kariai, kurie ją gina, galvoja, paklausė: „Patenkintas?''

Jūrininkas suprato: nepatenkintas turiu būti, nes šis žmogus klausia, kaip klausia komunistai ir kurie tuo-jau atsako: „Patenkintas negali būti''

..ir vėliau - netoli tėvynės išdavimas...

Ir labai paprastai pasielgė, kaip reikia elgtis prieš Tėvynės priešus, neleidžiant dargi jiems parodyti savo gyvatišką liežuvį; davė ne tik į snukį, bet dargi gerokai apdirbo kaulus šaukdamas: „Tu komunistas! Nori mane suagituoti? Te tau!''

„Ir te tau'' tęsėsi iki nepakliuvo abudu nuovadon...

Pasirodė — muštas — generolas, mušeika — paprastas jūrininkas.

Kariuomenė — kariuomenė: įstatymai griežti ir vargšas jūrininkas pagalvojo: „Mušant buvo mano tiesa, bet dabar?''

Bet generolas tą patį suprato: jūrininkas jį mušė kaip komunistą, tėvynės priešą; buvo teisus ir padavęs ranką jūrininkui palinkėjo jam daug laimės!

Jūrininkas sugrįžo be bausmės laivan, o generolas nertušė 17 gruodžio nakties!...

St. Miščikas.

„AMERIKOS BALSO'' KLAUSYTOJAMS PRASYMAS

Asmens, klausantieji lietuviškąsias „Amerikos Balsas'' (Voice of America) radio transliacijas, yra maloniai prašomi savo pastabas dėl jų pranešti Inform. Tarnybai, adresu: ELTA, (14b) PFULLINGEN, Goethestr. 16 Germany. Tuo pat adresu prašoma siuntinėti ir iškarpas vietos laikraščių, kuriuose rašoma mums opiaisiais klausimais.

— Ar žinai, kad tie kurie neužsimokėjo prenumeratos nebegaus „Balso''.

— Aš gausiu, nes mano prenumerata tvarkoj.

„LITUANO''
Pataiso - atnaujina automobilius.
Moderniškos dirbtuvės savininkai ŠNIOKAS ir JANUŠAUSKAS
Paraguay 3891 T. E. 71-9132

Despensa "La Fe"
ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Cta. Rica 4401
Telefonas 72, Parque 4020

Casa Musketas
Savininkas Adolfas Mušketas.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50-5948.
Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmon.

LIETUVIŠKA STIKLO IADIRBINIŲ PARDUOTUVĖ
Gaminama ir parduodama gražiausio stiliaus stiklai. Restoranams, viešbučiams klūbams, kavinėms, šeimoms pilnus junginius ir atskiroms dalims.
Išnuomuojam piknikams ir didžiuliams pokiliams.
SAVININKAI:
P. VIDŪNAS, Dr. A. MASIULIS ir VL. PALAČIONIS
Gatvė Zavaleta 551, T. E. 61-8748 ir
Dr. Juan Madera 1694, T. E. 61-8690.
BUENOS AIRES

Restoranas "Dos Amigos"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadai šeimynoms.

J. PUZINAS.

LIETUVIŲ KILMĖS TEORIJOS AMŽIŲ BŪVYJE

(Tęsinys iš pereito „A. L. B.“ Nr.)

V. PAVĖLAVĘ ROMANTIKAI IR JŲ TEORIJOS

Ir kiti atkakliai ligi šios dienos nepripažįsta mokslinio lyginamojo etimologinio metodo, bet tebesiverčia nepagrįstais etimologizavimais. Prisiminkime du būdingus atstovus: Dr. Al. Račkų Amerikoje ir J. Gabrį-Parsaitį Šveicarijoje. Dr. Al. Račkus yra išleidęs lietuviškai ir angliškai parašytą knygą apie „Gudonus“. Čia gotai laikomi lietuviais, duodama gotų vadų istorijos ir jų vardai lengvai išaiškinami su lietuvių kalbos pagalba. Pvz. Odoakras — Vadakarys; Teodorikas — Tautarykis ir t. t. Šioje knygoje kelių pokristinių šimtmečių Lietuvos istorija stačiai perkeliama į Romą. Visi gotų karaliai, valdę Romą, yra paversti lietuviais... (Dr. Al. M. Račkus, Gudonai (gotai lietuvių tautos giminaičiai. 1929, 432 p.; kiek anksčiau ir J. O. Širvydas (1875-1935) ėjo aušrininkų pėdomis, išleisdamas net dvi knygutes: Lietuvių pra bočiai Lydai, 1918, 35 p. ir Attilos siaubimas lietuvių kraštais, 1919, 205 p.).

1. Hetitų Lietuvių Giminystė...

Pagaliau 1944 m. Juozas Parsaitis-Gabrys Ženevoje yra išleidęs didelį darbą prancūzų kalba apie lietuvių - hetitų kalbų giminystę ir proistorę (Perenté des langues hittite et lithuanienne et la Préhistoire, 1944, 228 p.; plg M. Alseikaitės - Gimbutienės recenziją Aiduose, Nr. 3, 1947, p. 129 - 132). 1907 m. ir vėliau Mažojoj Azijoj surasta hetitų įrašų. Kalbininkai (Hrozny ir kt.) betyrinėdami šiuos įrašus, priėjo išvadą, kad čia turima reikalo su indoeuropietiška kalba. J. Gabrys pasišovė įrodinėti ypatingą hetitų ir lietuvių kalbų giminiškumą: čia, esą, ir linksniavimas panašus, ir dalyviai sudaromi taip, kaip lietuvių kalboje, ir aptinkama tų pačių priesagų, pvz. -astis, -užis, -talas, -ilis, -ulis. Vardų sudarymas esąs visai panašus į lietuvių kalbos; Kukkullis, Kisnapilis, Karkemis, Ankuva, Išuva, Dalava. Jo nuomone, su lietuvių ir hetitų kalbų pagalba esą galima išaiškinti daugybės vietovardžių ir asmenvardžių prasmę.

Pirminis hetitų vardas greičiausia yra buvęs gudi — gudai; jis reiškiąs „avių ganytojai“, plg.: gu (ovs) + dá (guovs — avis, da hetitiškai reiškia „turėti“). Tačiau šis hetitų vardas buvęs iškraipytas: asyrų šaltiniai gudi vardą iškreipę į Guti, Hatti, Biblija — į Geth, Heth, Hittim, Herodotas — į Getes, o istoriniais laikais mums esąs pažįstamas gotų vardas. Hetitai, pagal Gabrį gudai, II tūkstantmetyje pr. Kr. atsikraustę į Mažąją Aziją ir Mezopotamiją. Bet iš kur? Šį klausimą J. Gabrys stengiasi aiškinti ne proistoriniais duomenimis, bet daugiausia įvairiais etimologizavimais. Na, ir paleidžia p. Gabrys hetitus į visus Europos kampus!

Pirmiausia autorius sustoja ties vidurinio Dunojaus — Karpatų, Transilvanijos, Vengrijos — sritimi, kur jau III tūkstantmetyje pr. Kr. vyravusi stipri virvelinės keramikos kultūra, daugumo proistorikų priskiriama indoeuropiečiams. Ši kultūra plitusi į Sileziją, Moraviją, Saksoniją ir Tiuringiją. Vėliau čia vyravusios stiprios unieticų ir lužičėnų žalvario amžiaus kultūros. Todėl J. Gabrys Duno jaus srityje randa daug indoeuropietiškų vietovardžių. Žodžiai su sudėtine dalimi -var (pvz. Kopuvar, Belovar) turėtų reikšti „sustiprintą vietą“. Karpatai galėtų reikšti „iškilusią vietą“, pvz.: bet, karpja — iškilti, liet. karpa; Kaukazo vardas siejamas su lietuvių žodžiu kaukas ir t.t.

Gudų - hetitų imperija nuo Dunojaus, Alpių ir Adrijos jūros pietuose plitusi į šiaurę iki Baltijos jūros ir Skandinavijos. Apie tat kalbanti ne tik virvelinės keramikos kultūra, bet ypatingai ypėvardžiai, kurių reikšmę, esą, galima išaiškinti tik hetitų - lietuvių žodžių šaknimis. Štai tos „etimologijos“; Reinas — liet. raunus; Mozelis — liet. mažas, mažilė; Weseris — vis urja = vis aria; Isar — Išara; Elbė anksčiau buvo vadinama Laba, taigi — „laba“, „gera“ upė. Tuo metu „prolietuviai“ bus užėmę Baltijos jūros pakraštį nuo Vyslos ligi Dauguvos, o rytuose — Dniepro aukštupį. Ir šios srities upėvardžius J. Gabrys lengvai etimologizuoja; Vysla (auksčiau Visca) — vis + s(e)kla; Pskovas (suomiškai Pikova) sietinas su Pik - tas. Tie gudai - hetitai pasiekę ir Skandinaviją. Jau pats Skandinavijos pavadinimas „Scandinava“ sietinas su liet. žodžiu „skandinti“, o kad čia gudų - hetitų tikrai gyventa, rodą vardai: Gotland, Oestergotland, Westergotland... Germanų kilčių tautovardžius J. Gabrys lengvai etimologizuoja. Čia, žinoma, daugiausia jam padeda lietuvių kalba, pvz. sveones = s (a) vi + (žm) onės; teutones = taut (os) + (žm) ones, t. y. žmonės priklausą tai pačiai tautai; vandalai siejami su liet. žodžiu „vanduo“; bastarnai = bastytis; skyrai — skirti; heruliai — geruliai; gotai = gudai, hetitai. J. Gabrys iberų kalbą laiko indoeuropietiška ir giminiška lietuvių - hetitų kalboms, nes visose trijose kalbose esą panašiai sudaromi vardai, turime vardų su galūne -as, pvz.: ib. Andas, het. Židas, liet. Mikas; ib. Vardulis, het. Kikulis, liet. Turtulis; iberų kraste randama upėvardžių su priesaga -uba, -upa, -uva, -ava: Salduba = Saldupė, Corduba = Kartupė. Net pats Pirėnų pavadinimas galįs būti etimologizuojamas per + eina. Vykstama su lietuvių kalbos žodynu į kitus kraštus, ir ten visai lengvai ir greitai išaiškinamos vietovardžių bei tautovardžių reikšmės. Štai dar keletas pavyzdžių: keltai — kelti, tai „persikėlę žmonės“; ligurai — lygumų gyventojai; piktai — pikti žmonės; škotijos piktai dar buvo vadinami Cauthini populi arba Cruithinii, Cruithnig — tai „karingi žmonės“ (plg. kautis, ker - tu); Alpės — lipti; britai — bristi; venedai — prie vandenų gyvenę žmonės; istevones — iš + tev pridėti (žm) ones, t. y. „expatrijuoti žmonės“; hermiones — geri + (ž) monės ir t. t. ir t. t.

Taigi, kaip matome, visa labai lengvai išaiškinama, be didesnio galvosūkio, be sunkių lyginamojo kalbų mokslo studijų. Apskiritai, mėgėjai visada stveriasi aiškinti sunkiai įveikiamas problemas ir nemėgsta palikti neišspręstų klausimų.

2. Trumpos Išvados

Iš šios apžvalgos matome, kad labai ilgą laiką lietuvių kilmės klausimas buvo sprendžiamas diletantiškai, nedaug kas bandė tą problemą moksliškai panagrinėti. Čia veikė įvairios priežastys: laiko dvasia, politinės aplinkybės ir tautiniai jausmai. Tos pačios dvasinės srovės, kurios vienu ar kitu būdu veikė mokslą kitur, palietė ir mūsų kraštą. Čia, be to, labai didelį vaidmenį vaidino krašto politinės aplinkybės. Po Liublino unijos Lietuva vis kaskart labiau ir labiau nustoja savarankiškumo. Lietuva, būdama sujungta su Lenkija, yra priversta dalintis vienodu likimu. Vis nauji karai su kaimynais, vidaus netvarka Lenkijoje veda prie abiejų kraštų katastrofos. Po trečiojo Lenkijos - Lietuvos valstybės padalinimo 1795 m. Lietuva atitenka Rusijai, o jos vakarinė dalis už Nemuno — Prūsams, Vokietijai. Toliau vėl sukilimai, represijos nepaprastai nuvargina žmones. Tais visais neramiais laikais vis atsiranda žmonių, kurie kovoja dėl Lietuvos laisvės ir nuolat žadina tautinę lietuvių sąmonę. Tokių didesnių tautinių sąjūdžių metu ypatingai domimasi gimtąja kalba, praeitimi ir visa kuo, kas tik yra lietuviška. Praeitis idealizuojama, ieškoma kiek galint garbingesnės senovės bruožų. Tą darbą daugiausiai dirba entuziastai, jausmo, bet ne mokslo žmonės, todėl ir jų darbo vaisiai žiūrint mokslo akimis, dažniausiai yra diletantiški. Rimtų savų mokslininkų ilgai neturėjome. Tik mūsų amžiaus pradžioje atsiranda eilė mokslo žmonių, kurie, nusimetę jausmų skraistę, pradeda dirbti gryną mokslinį darbą. Ir lietuvių kilmės klausimas nušviečiamas kita šviesa.

(Galas)

ADOMAS IR JIEVA BUVO RUSAI

Kovodami prieš Vakarų įtaką į Sovietų Sąjungos žmonių galvojimą, bolševikai per paskutinius kelis metus stengiasi įtikinti rusus, kad rusų tauta esanti „aukštesnė“ už visas kitas tautas. Sovietų rašytojai, univeritetų profesoriai ir mokslų akademijos nariai įrodinėja, kad rusai pirmutiniai sugalvojo didžiąsias mokslines teorijas ir padarė svarbiausius technikos išradimus.

Iš šitos rusiškos šovinizmo kampanijos Vakarų Europos žmonės krečia juokus. Paryžiuje, pavyzdžiui, yra pasakojamas toks anekdotas:

„Politbiūro šulas Malenkov atėjo į Kremlių pas premjerą Staliną ir pranešė jam, kad Sovietų istorikai tik ką atidengė naują svarbią tiesą, kurios iki šiol nežinojo buržuazinis pasaulis, būtent, kad Adomas ir Jieva buvo rusai.

Bet Stalinas, pagalvojęs, pastebėjo jam:

— Na, o kas bus, jei Amerikos radijas, kai mes šitą atradimą paskelbsime, pasakys, jogei tai tuščias Maskvos propagandos prasimanymas! Ar mes turime kokį aiškų įrodymą?

Malenkovas jam atsakė:

— Turime geriausią įrodymą, koks tik gali būti. Adomas ir Jieva neturėjo drabužių. Neturėjo namų. Visas jų maistas buvo obuoliai, ir jie mané, kad jie gyvena rojuje. Ar ne aišku, kad jie turėjo būti rusai?“

Naujienos.

„KAS BUS, KAS NEBUS, O LIETUVA NEPRAŽUS“

Tvirtina Waterburio Burmistras

Amerikiečių, „Waterbury Sunday Republican“ savo vasario 11 d. laidoj įsidėjo didžiulę nuotrauką, vaizduojančią, kaip Waterburio miesto burmistras R. E. Snyderis kerpa kaspiną, tuo būdu atidarydamas pirmąją pasauly genocido terminu suruoštą tos rūšies parodą. Šalia jo stovi Yale's un - to profesorius R. Lemkinas, tikrasis „genocido“ termino autorius, ir p. M. Andrikis; toliau — A. A. Aleksis, kun. J. Valantiejus, J. Rimašauskas ir minimajai parodai ruošti nariai.

Toliau dienraštis pastebi, kad minimoji paroda, vaizduojanti kruviną lietuvių tautos kelią už savo laisvę, suruošta Lietuvių Tremtinių Draugijos Waterburio mieste ir globojama Waterburio Liet. Tarybos, Sillas Bronson knygyne buvo pakartota vasario 25 d. Ji pavadinta „Lietuvos genocidas“. Tą genocida pavaizduoja įvairūs dokumentai, fotokopijos, nužudytojų nuotraukos etc.

Atidarymo žodį taré prof. Lemkinas, kuris pažymėjo, jog reikia tikėtis, kad ir JAV senatas veikiai senatoriaus Brien Mc. Mahono rūpesčiu genocido sutartį ratifikuos, kaip kad ją ratifikavo jau 28 valstybės. Pasaulio civilizacija susideda iš atskirų tautų įnašų. Mes turime teisę reikalauti, kalbėjo Yale's un - to profesorius, kad pasaulis apsaugotų tuos įnašus, kuriuos duoda tokia sena Europos tauta, kaip lietuvių.

Prof. Lemkinas, kuris lankėsi Lietuvoj 1939 ir 1940 m., smulkiau apibūdino baltų tautų pasiektuosius kultūrinius laimėjimus ir pastebėjo, kad jam labai didelį įspūdį padarė „tie didelį kultūriniai laimėjimai šitos senos tautos, kuri atsistatė iš naujo ir šioje Europos dalyje tuo būdu išsikovojo sau tinkamą vietą“. Lietuvius jis pavaizdavo kaip „prakilnią didžių tradicijų tautą“. Kodėl negalima 3 milijonų žmogžudžio sustabdyti tuo pačiu būdu, kaip kad sustabdoma atskiro žmogaus žudikas“? reiškė savo pasipiktinimą svarbiausias genocido sąjūdžio kūrėjas.

Kun. J. Valantiejus, Šv. Juozapo Bažnyčios rektorius, savo maldos žodyje prašė Apvaizdą atsižvelgti į „Mūsų kraujais plūstančio krašto kančias“ ir atsiųsti jam išgelbėjimą. Minimoji paroda yra pirmoji pasauly, suruošta genocido vardu, pažymi dienraštis.

J. Rimašauskas 4 metus išlaikytas nacių ir sovietų kalėjimuose ir rinkęs tuos dokumentus daugiau kaip 10 metų, pareiškė savo įsitikinimą, jog to Lietuvos genocido dokumentas turės progą pamatyti apie 2 milijonai žmonių. Miesto burmistras R. E. Snyderis, gražiai pasveikinęs svečius, galiausiai savo žodį baigė lietuviškai pareikštu linkėjimu „Kas bus, kas nebus — o Lietuva nepražus“. Tų žodžių jį išmokinusi lietuviškai jo žmona Elena, kuri yra taip pat lietuviško kilimo. Be jų dar kalbėjo Atty, cl. V. Balanda ir p. M. Devenis.

Laikraštis gale priduria, jog tarp parodos eksponatų buvo taip pat fotostatinė kopija sutarties, pasirašytos Ribbentropo ir Molotovo, kuria buvo sutarta „perduoti“ Lietuvos teritoriją Sovietų Sąjungai. ELTA.

Lietuviškų knygų nedaug teturime, jos gimsta per vargą ir aukas, branginkime jas!

Kas Kaip Remia "A. L. Balsą"

JIE LAIKRAŠČIŲ PER PETĮ NESKAITO

Buenos Aires miesto dalyje Floresta, c. White 391, gyvena du pavieniai lietuviai, to namo savininkai ir pp. J. O. Baliukai, nuomininkai. Kaip savininkai — Antanas Kindurys ir Pranas Bakanas, — taip pp. Baliukai, nuolat prenumeruoja „A. L. Balsą“. Taigi tan naman eina trys „Balsai“, kadangi čia niekas per petį laikraščių neskaito.

A. Kinduris ir P. Bakanas yra pavieniai. Gi p. Baliukas vedęs ir, kaipo miškininkas, dirba Argentinos žemės ūkio ministerijoje.

PRENUMERATAS APSIMOKĖJO:

Pranas Vikonis ir $ 20 aukų,
Stasys Miščikas $ 20 aukų,
Petras Miškūnas ir $ 20 aukų,
Juozas S. Jocas ir $ 10 aukų,
Antanas Kačinskis ir $ 10 aukų,
Mykolas Nivinskus ir $ 10 aukų,
Jonas Kubilius ir $ 10 aukų,
Kazys Baltūsis ir $ 10 aukų,
Vincas Guobis ir $ 10 aukų,
Jonas Budrevičius ir $ 5 aukų,
Jonas Petrauskas ir $ 5 aukų,
Julijonas Veščiūnas,
Izidorius Dailydė,
Stanislovas Noreika,
Jonas Jaraminas,
Jonas Krivas,
Ignas Padvalskis,
Mykolas Krasinskas,
Jonas Strazdas,
Telesforas Albauskis,
Vladas Sakalauskas,
Aleksandras Savickas,
Marija Paserbskienė,
Balys Martinėnas,
Stasys Deveikis,
Antanas Mikėnas,
Angelica Žuritą,
Karolis Liaudanskis,
Jonas Jonaitis,
Antanas Janulevičius,
Alfonsas Tamulynas,
Petras Tumas,
Gustavas Andriulaitis,
Steponas Glemža,
Teofilius Mikaliūnas,
Juozas Petronis,
Henrikas Vežbickas,
Mykolas Limba,
Jonas Korjoga,
Laimutis Macikūnas,
Juozas Bajoraitis,
Jonas Rukšis,
Jonas Baltrušaitis,
Zina Marijampolskaitė,
Balys Kulionis,
Lietuvių Centras,
Jonas Gradeckas,
Julija Mičiūdienė,
Gasparas Maslionis,
Benediktas Paždagis,
Stasys Vilkišius,
Leonas Ryselis,
Povilas Savickas,
Jonas Kavaliauskas,
Dr. Justas Kuncaitis,
Petras Meilutis,
Bronius Marcinkevičius,
Simonas Dulksnys,
Juozas Paršonis,
Juozas Babušis,
Fabijonas Liskauskas,
Tadas Greičiauskas,
Jonas Žibolis,
Vincas Paceržinskas,
Stasys Tatoris,
Kazys Bekevičius,
Bronė Ž. Bieliūnienė,
Alfonsas Simutis,
Povilas Mironas,
Stasys Kilčiauskas,
Pranas Stalioraitis,
Antanas Ramanauskas,
Kazys Širvydis,
Vaclovas Januškevičius,
Juozas Vinciūnas,
Antanas Židelis,
Simonis Eidietis,
Juozas Saulėnas,
Leonas Navikas,
Jurgis Kučinskas,
Jonas Baltrušaitis,
Juozas Zmitravičius,
Juozas Zuokas,
Povilas Madeikis,
Juozas Palšis,
Valerija Marchuk,
Albinas Jusys,
Sofija Gerumbauskienė,
Steponas Valašinas,
Vincas Mačiulis,
Jonas Radzevičius,
Vladas Petryla,
Mykolas Miselis,
Antanas Samauskas.

O taip atrodo neapsimokėjęs

Taip atrodo pilietis laiku apsimokėjęs „A. L. Balso“ prenumeratą.

Spauda

ATSIŲSTA PAMINĖTI

* LITUANIA ILUSTRADA, portugalų kalbojė, 28 puslapiai. Redagavo Rachel Portella Audenis ir Petras Babickas. Išleido Dr. Frikas Meieris, Rio de Janeiro, 1951. Kiekviename puslapyje gražios iliustracijos ir trumpi tekstai su istorinėmis ir geografinėmis datomis. Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Juodkrantė, Palanga. Lietuvaitė su gintaro karoliais; datos iš okupantų siautėjimo Lietuvoje. Lietuvos žiema, pavasaris, ruduo. Birštonas, Kėdainiai, Stelmužės ąžuolas; Lietuvos architektūra, Dubingių ežeras; žvejys, kaimas, liaudies menas; čiurlionio „Pasaka“, kapinynas, Prisikėlimo bažnyčia; Istorinės Lietuvos datos, žemėlapis.

Šiuo gražiu leidiniu atliktas giliai patriotinis darbas Lietuvos vardo garsinimo srity portugališkai kalbančiame pasaulyje.

Ponia R. P. Audenis paraše įžangą ir eiles — A Cruz da Saudade.

* GARNYS, Nr. 11 - 12, Sausio - Vasario, 1951, 16 pusl. Atsakomingas redaktorius — Brazilijoje gimęs ir ten Karo Mokyklą pirmuoju baigęs Jonas Vigelis (s). Leidėjas - redaktorius poetas Klemensas Jūra: Caixa Postal 4189, Sao Paulo, Brasil.

Garnio pažanga pastebima kiekviename jo numeryje: Kas kart jis turtingesnis ir įdomesnis. Šalia informacijų, jumoro ir poezijos, vykusiai išsitaria mūsų visuomeniniais ir spaudos klausimais. Iš spaudos darbo pas mus niekas nepraturtėjo, bet, anot žurnalisto Mato Bagdono: „Kas jau kartą pauostė spaustuvės dažų, tas jau visam amžiui užnuodytas ir jis niekada nepasitrauks nuo spaudos darbo... Lietuvis spaudos darbuotojas niekuomet nebuvo minkštuose pataluose besitvarsantis ponas. Lepumui ir poniškumui priešinga jo prigimtis. Ne apie „atšipusias žagres“ kalbėkime. Žagrės aštrios, tik — dirva, dirva“....

* AMERIKOS LIETUVIS, tautiškos minties savaitraštis, vasario mėnesį, 1951 paminėjo savo gyvavimo 44 temus. Įsteigtas M. Paltanavičiaus. Savu laiku redaguotas Madelainės Avieténaitės ir A. Blažio, dabar leidžiamas ir redaguojamas Gabrieliaus A. Kybos: 14 Wernon St., Worcester, Mass., USA. Atrodo, kad redaktorius taip apsivertęs leidyklos ir spaustuvės darbu, kad rankraščius talpina neskaitęs: Sukaktuviniame numeryje patalpintos Eltos Mintys Vasario 16 Minėjimo Organizatoriams, o priedui ir Eltos pastaba: „Mintys Vasario 16 organizatoriams spaudoje neskelbiamos“. Senas laikraštis turi daug bendradarbių. Pažymėtini: Vytautas Širvydas, K. S. Klausutis, P. J. Žiūrys ir kt.

* LITHUANIAN BULLETIN, Amerikos Lietuvių Tarybos leidžiamas puikus žurnalas anglų kalba, talpina istorinius dokumentus iš šio tragiško lietuvi utautos gyvenimo laikotarpio, nušviesdamas okupantų vykinamą terorą Lietuvoje. Paskutinis 1950 metų numeris (7 - 12) viršelyje talpina laisvės žygio nuotrauką: Gen. Lucius D. Clay vadovauja eisena New Yorke 8. X. 50. Pirmoj eilėj matosi ALT atstovas K. R. Jurgėla, Jugoslavijos Dr. B. Pašelj. Lenkijos St. Mikolajczyk, Vengrų F. Nagy, ukrainietė mokytoja Oksana Kasenkina, išsigelbėjusi nuo grąžinimo Maskvon ir kt.

* NEPRIKLAUSOMA LIETUVA (3a — 4 th Ave., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canadá) baigia įsirengti nuosavą spaustuvę savuose namuose, Red. J. Kardelis rašo, kad šioje lietuvių spaustuvėje savo leidinius spausdins ne tik lietuviai, bet taipgi broliai latviai ir estai. Sveikintinas pabaltiečių bendradarbiavimas.

* IŠEIVIŲ DRAUGAS 8. XII. 50 praneša, kad už pasidarbavimą bažnyčios naudai Popiežius apdovanojo ordinais Dr. St. Bačkį, Dr. Oną Labanauskaitę, Magdaleną D. Galdikienę ir Joną Matulionį.

* LATVIJA, mėnesinis Argentinos Latvių Sąjungos žurnalas, kovo mėnesio, 1951, Nr. 165. Steigėjas Dr. J. Bitė. Redaguoja F. Gaišais ir K. Zvirgzdinš. Adresas: Boedo 737, Buenos Aires.

* ŠVITURYS, mėnesinis dvasinio turinio žurnalas. Leidžia Lietuvių Misijos Draugija. Susipažinimui siunčiamas nemokamai į visas pasaulio dalis. Adr.: Red. J. Gylys, P. O. Box 488, Chicago 90, Ill., USA.

* DARBO RANKOS, pirmasis lietuvių žurnalas Prancūzijoje. Nusiuntus porą Tarptautinių pašto kuponų atsiunčiamas susipažinimui. Red. Dr. J. Navakienė, 26 rue de Montholon, Paris 9 - e, France.

* LIETUVIŲ DIENOS, sausio mėnesio, 1951. Turtingas vaizdais iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo.

B. K. A.

San Francisco Solano
Geriausi Sklypai Prie Klm. 16
EKSKURSIJOS NUO „TULSA" VYKSTA KASDIEN:
Viamonte 190, Buenos Aires
PARENKA - TVARKO C. BUIVIDAS
Planus ir Kainas Suteikia „A. L. Balsas"
Barracas rajone parduoda įgaliotinis PR. VASILIAUSKAS, Pinzón 932.
SUTAUPYSITE PINGUS JEIGU NUPIRKSITE NUOSAVYBĘ, KURIOS KAINA NUOLAT KILS!
NUSIPIRKUSIEJI PATARKITE SAVO KAIMYNAMS
Dėl kainų ir mokėjimo sąlygų kreipkitės laiškais arba asmeniškai darbo dienomis nuo 10 ik 12 ir nuo 17 iki 19 val. į nuosavybių skyrianę vedėją šiuo adresu: SR. ČESLAVAS BUIVIDAS, TULSA, VIAMONTE 190.
Pasiteiraukite ir pirkite dabar!

IR JUMS YRA GALIMAS
ĮVAŽIAVIMAS Į KANADĄ
jeigu turite darbo ir būto garantijas. Jas parūpina ir kitus reikalingus imigracijos dokumentus sutvarko
JONAS J. JUŠKAITIS
Teisinės — Kalbinės Pagalbos Įstaiga
907 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Pasaulis ir Moteris

JUOSTA — LIETUVIŲ SODŽIAUS DAILĖS SIMBOLIS

Kaip mūsų lopšinė yra lietuvių dainų, o pasakos — padavimai literatūros pradininkai, taip ir juostos yra dailės simbolis. Ir archeologai sako, kad juosta pats seniausias audinys. Ir laukinių tautų etnografiniuose rinkiniuose randame įdomias, raštuotas juostas. Nepaprastai puošnias juostas mokėjo austi indėnai, o taip pat Afrikos ir Azijos laukinių tautų žmonės, o itin jos įdomios Indonezijos salynų tautelių.

Bet lietuvių juostos savo įvairumu, raštų gražumu ir spalvų derinimo prašmatnumu pralenkia visas kitas tautas. Jas randame rūpestingai išsaugotas mūsų sodžiaus šimtametėse kraičių skryniose. Vargingos buvo mūsų sodžiaus moterys, jos savo sugrubusiais nuo sunkaus darbo pirštais rinko rinktines juostas, kaišė kaišytines, pynė pintines, vijo vytines, audė austines ir ripsines bei vytines juostas. Kiekvienai rūšiai reikėjo skirtingų prietaisų, kitaip parengtų siūlų ir ypač kruopštaus darbo.

Mažos mergaitės pradėdavo austi siauras juosteles — pakiliukes, kojinėms surišti, prijuostei prisijuosti, po kaklu susirišti. Patyrusios audėjos ausdavo plačiasias juostas per liemenį susijuosti. Šių juostų būta nuo siauriausių iki plačiausių. Įvairiausi raštai, lyg darželyje gėlės pasėtos, šimtai ir tūkstančiai jų motyvų — grėblelių, dobilėlių, ragažėlių, pėdelių, laiptelių, akučių, lankelių ir t.t. Iš keletą tūkstančių surinktų pavyzdžių nerandama dviejų vienodų juostų, jos vis kitokiais raštais ir kitokiomis spalvomis išaustos.

Juostos buvo mėgiamos į kraitį pasidėti ir dovanoms duoti. Kiekviena šeima jų turėdavo net dešimtimis ir jos buvo visų labiausiai mėgiamos kaip daiktas ir puošnus dailės dirbinys.

Praėjus senovės juostų audimo ir dėvėjimo madai, nepriklausomybės metais vėl imtasi jų meną atkurti ir jų madą atgaivinti. Per mokyklas ir kursus pradėta naujai juostos austi ir skatinti jų dėvėjimą. Įvesta į madą per stalą patiesiamieji juostiniai takeliai, pagalvėlės, kaklaryšiai, į knygas įdedamos juostelės, juostelėmis perrišamos dovanos, adresai ir kit.

Net mūsų didieji dailininkai kaip M. K. Čiurlionis, Petras Rimša ir kiti mėgo juostų motyvais puošti teatro uždangas, knygų viršelius, vinjetes, pašto ženklus ir kt. O Petras Rimša tiek buvo juostomis susižavėjęs, kad net pats išmoko ir audė plačias juostas ir jo kūryboj ypatingai daug juostų raštų motyvų.

Istorinė dail. P. Rimšos juosta nebuvo paprasta juosta, kurią matome susirišus šokėjus juostomis, ji buvo labai ilga, jos kraštai įvairiomis tulpėmis ir simboliniais juostų raštais išrinkta, o per visą juostą ėjo toks įrašas: „1864 m. rusų valdžia uždraudė mums spaudą. Knygas, laikraščius spausdinome užribyje, slapčia gabenome ir skaitėme. Valdžia už tai mus persekiojo ir labai baudė, pagalios nusileido ir spaudą pavelino 1904 m. Audė Petras Rimša 1913 m.''

Jau gilioje senovėje lietuviai į juostų motyvus įausdavo paslaptingus ženklus, kurie reiškė mintis ir idėjas, kurių šiandien dar niekas nemoka išskaityti. Kiek vėliau žemaičiai į juostas įausdavo gražius išsireiškimus, linkėjimus, dainelių posmus, metus, sukaktis.

Juostų audimo ir dėvėjimo mada ir šiandien tarpe lietuvių labai gyva ir dabar perjuosiami moterų tautiniai drabužiai. Šokėjai susijuosia juostomis. Juostų raštais kaklaryšis būtina turėti kiekvienam lietuviui. Toks kaklaryšis geriausia dovana lietuvių bičiuliam kitataučiams. Juostelę į knygą būtina lietuviam turėti. Ji tinka dovanoms ir savo tautiečiams ir svetimiems. Ji gali būti dovanojama sykiu su knyga arba atskirai. Gražus juostų takelis tiesiamas per stalą. Lietuvoje jau buvo audžiami takeliai kiliméliai ir pagalvėlės juostų raštais.

Sveikinimams ir adresams įrišti audžiamos siauros juostelės su puošniais kutais.

Lietuvio kambary rastas padengtas takelis per stalą juostų raštais ar juos telė įdėta į knygą vis tai brangus prisiminimas senosios tėvynės.

Čia užjūriuose reikėtų ir toliau tą gražų juostų audimo paprotį tęsti, pamokant to darbo mūsų jaunimą.

Juosta ir toliau turėtų pasilikti lietuvių dailės simboliu.

„V.'' — Il. Tamošaitienė.

— JUANA SOFIJA AMBRELEVIČIŪTĖ, 19 metų amžiaus, Brazilijoje buvo kandidate į spaudos baliaus karalaites. Bet, per tėvų tamsumą, dalyvavo priešvalstybinių ratelių veikloje ir, kaip praneša „Žinios'', 4. 4. 51 Villa Zelina policija ją suėmė nespėjus nei „karūnos'' užsidėti...

DAINININKĖS A. DAMBRAUSKAITĖS KONCERTAI FLORIDOJE

Lietuvos Valstybinės Operos dainininkė, šiaulietė Antanina Dambrauskaitė, labai gražiai garsina gerą lietuvių tautos vardą savo puikiais koncertais Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Ji pasirodo operose ir koncertuose. Vien savo atostogų proga saulėtoje Floridoje Dambrauskaitė turėjo tris koncertus.

Vasario 24 d. š. m. ji, sykiu su kita iš Chicago Floridon atvykusia dainininke Anita Navickaite, davė koncertą Miami, Florida, lietuvių kolonijai. Buvo milžiniškas pasisekimas.

Kovo 21 d. Dambrauskaitės dainuotomis operų arijomis ir lietuviškomis liaudies dainomis žavėjosi Miami Park auditorija. Čia ji dainavo prie simfoninio orkestro.

Apie vieną Dambrauskaitės koncertą Cicilija Naujienose rašo sekančiai:

„Kovo 2 d. Miami ruošiamam visų tautų feštivalyje Bayfront Park Bandshell, kur susirinko apie 10.000 klausytojų, Dambrauskaitė dalyvavo kaipo lietuvė solistė. Čia, kur dainuoja pasaulio įžymiausios žvaigždės, Dambrauskaitė, pasipuošusi gražiais tautiniais rūbais, ypač puikiai atliko ariją iš Karnavičaus operos „Gražinos''. Programoje dalyvavo ir kiti lietuviai dainininkai, choras ir šokėjai. Apie tai pažymėjo ir vietiniai angliškieji laikraščiai. Re.

GERBIAMŲ ŠIO PUSLAPIO SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Labai prašome gerbiamąsias skaitytojas ir skaitytojus apsimokėti atsilikusias prenumeratas, nes ir geriausiems draugams skolon „A. L. Balso'' negalime daugiau siųsti. Popierio pabrangimas ir sunkus jo gavimas iš vienos pusės, o pašto tarifo trigubas pakėlimas iš kitos — verčia leidyklą nutraukti siuntinėjimą laikraščio kredintan, kol atsilikusieji apsimokės.

Pasaulis Ir Moteris Sk. Ved.

Argentinos Respublikos prezidento žmona, ponia Eva Perón „karūnavoja'' Buenos Aires miesto „Darbo Karalienę'', p-lę Aída Beaume. Ši simpatinga ceremonija įvyko Gegužės Pirmąją minint „25 de Mayo'' aikštėje, 1. 5. 51, darbininkų minioms entuziastiškai plojant.

MAESTRO MUZIKAS ALEKSANDRAS AMBROZAITIS

Muzikas Al. Ambrozaitis gimė 1916 metais rugsėjo 1 d. Zapyškyje. Muzikos Konservatoriją baigė 1939 m. pavasarį. Ilgesnį laiką grojo Kauno Radiofono Simfoniniam orkestre ir Valstybės Filharmonijos orkestre Vilniuje. Tobulinosi muzikos meno srityje Augsburgo Konservatorijoj pas prof. Pichlerį.

Atvykęs į Braziliją buvo angažuotas ir grojo Orcestra Simfonica, Rio de Janeire (grojo I-ju klarnetu), taip pat dalyvaudamas kamerinės muzikos koncertuose Rio de Janeiro

MUZIKAS AL. AMBROZAITIS, kurio dėka Brazilijos lietuviai gėrisi žavingu mūsų dainos ir muzikos modernumu.

Konservatorijoj ir Municipaliniam Teatre.

Paskutiniu laiku muzikas Aleksandras Ambrozaitis pasišventė vien tik lietuviškai kolonijai Sao Paulyje. Vadovauja Bendruomenės chorui, rengia koncertus, vadovauja neseniai susiorganizavusiam lietuvių orkestrui ir t.t.

Maestro A. Ambrozaičio kūrybingumas ir energija nugali neišvengiamus besikuriančio menininko sunkumus ir nepalūždamas su skambia lietuviška daina eina į jautrias ir, jau surambėjančias, tautiečių širdis — išspausdamas ašarą, pakeldamas nuo materialinės pilkumos, audrindamas ir turtindamas kilnesnius tautiečių jausmus.

Ypatingai malonu sveikinti muziką Ambrozaitį dabar, po dviejų viešų pasirodymų — surengtų stambių koncertų, kuriuose jis užgavo ne tik jautriąsias klausytojų sielų stygas, bet užsirekomendavo jau kaip labai stipri kuriančioji jėga. Džiūgu, kad jo talentas neužkonservuojamas senose formose, bet dideliu veržlumu ir nemažesne drąsa sužavi klausytoją naujais tonais, gaiviu dainos ir muzikos moder numu. Be to, seniau begaliniai įgris davo neribotai valkiojamas pasenęs repertuaras, ko muzikas Ambrozaitis pajėgia išvengti.

Sao Paulo lietuvių kolonija džiaugiasi turėdama savo tarpe tikrai talentingą menininką, kurio nuopelnai lietuviškos dainos menui, niekada nebus užmiršti.

Kl. Jeremijas

GEŽIO SALIONAS

— * —

Liūda Švedienė, savininkė
Sava kremų laboratorija
Plaukų kirpimas — garbanavimas
R. SERRAT 278 — SARANDI

Kasdieniniai Reikalai

PAVYZDINGAI PAMINĖTA MOTINOS DIENA

Kaip kiekvienais metais, taip ir 6. 5. 51 Argentinos sostinės lietuviai Motinos Dieną minėjo Lietuvių Klūbo salėje, Boedo 737, Buenos Aires. Į šį reikšmingą minėjimą įžanga buvo nemokama. „A. L. Balso'' red. K. Norkus perstatė programos pildytojus.

Programą pradėjo možytė moksleivė Alda Maria Čikštaitė, paskambindama pianu Debellini fantaziją Norma ir Clementi Sonatą Nr. 5. Po to Mažiausias programos dalyvis, Arturas Kaminskas padeklamavo Elenos Noreikienės Mūsų Motina ir paskiau padainavo Ar aš tau, sese, nesakiau. Galite įsivaizinti, kaip tai pakėlė Motinos Dieną minėtinčios publikos nuotaiką.

Marta Jacunskaitė padeklamavo ispaniškai, o jos sesutė, gimnazijos moksleivė Sofia Jacunskaitė paskambino pianu Maldą. Gimnazijos moksleivė Violeta Satkauskaitė išpildė Bethoveno Rondó ir Šopeno Valsą, o meno programos užbaigą patiekė gimnazijos moksleivė Eugenija Čikštaitė, tikrai gabiai išpildydama Mozarto Maršą ir Albéniz kūrinį Granada.

Žurnalistas Leonas Kančauskas patiekė paskaitą, šiai dienai pritaikytą — Motinos Tėvynėje Šiandien.

Programa buvo tikrai graži ir šiai dienai pritaikyta. Balsiečiai užsitarnauja visuomenės pagarbos ir dėl to, kad nebuvo imama įžangos mokestis į šį parengimą. Dėl to daugelis mokėjo prenumeratas už porą metų pirmyn. o gerb. Jonas Čikštas, Kazimieras Burba ir Kazimieras Kaminskas su magaryčiomis apmokėjo savo firmų skelbimus, tilpusius šiametiniame „A. L. Balso'' kalendoriuje.

Pirmose publikos eilėse, kaip kas met, matėsi garbingi kolonijos veteranai, žilagalviai pp. P. E. Krapovickai.

P. ŠNIOKAS IR J. PILKAUSKAITĖ SUKŪRĖ ŠEIMOS ŽIDINĮ

Gegužės 5, 1951 apsivedė Petras Šniokas su panele Juana Pilkauskaite. Po Civilinio Registro, iškilmingos vestuvių vaišės įvyko mieste Campana, kur gyvena dvi jaunosios sesutės ir brolis. Iš Buenos Aires vstuvėse dalyvavo jaunojo brolis Balys Šniokas su šeima, pp. Marcinkevičiai, Klimonskiai, Janušauskai, Karaniauskai, Šimkai, Deguliai ir kiti jaunavedžių draugai.

Jaunavedis, Petras Šniokas, prieš porą metų atskrido iš tremties. Su drg. Janušausku jis turi automobilių taisymo dirbtuvę „Lituano''. Jaunoji gimusi Argentinoje, gražiai išauklėta lietuvaitė. Sveikindamas jaunavedžius, linkiu jiems daug laimės šeimyniniame gyvenime. Rubio.

— PONIA ALBINA S. VAITKEVIČIENĖ nuo 17. 5. 51 atidaro moterų grožio salioną „Alba'':c. Etcheveria 1751/73, pusantros kvadros nuo stoties Barrancas Belgrano. T. E. 76-2934. (Ten pat yra vieta merginai, gerai mokančiai šukuosenos darbą).

— VALĖ PIŠČIKAITĖ, prieš karą išvykusi Lietuvon ir ten sukūrusi šeimą parašė laišką savo sesutėms Argentinoje. Rašo, kad turi jau 5 sūnus.

P-LĖ JANKAUSKAITĖ SUSIŽIEDAVO SU L. VAITEKŪNU

Panelė Juana O Jankauskaitė 1. 5. 51 susižiedavo su Leopoldu Vaitekūnu, Buenos Aires lietuvių kolonijai gerai pažįstami, kultūringi jaunuoliai. Vaišės įvyko sužiedtuotinės tėvų namuose Ciudadela. Dalyvavo jaunosios tėvai pp. Jonas ir Marija Jankauskai, jaunojo tėvai pp. Kazimieras ir Ona Vaitekūnai, pp. Stasys ir Marta Andriuškevičiai iš Lanus su panele Ona Gasiūnaitė, Stasys Čekauskas su savo sužadėtine panele Elsa Kairyte, p-lė A. B. Vaitekūnaitė, Bon. Striūna, fotografas A. Kirstukas ir Alfonsas Jakūbonis. Susižiedavusiems linkėtina greit sukurt naują inteligentiškų lietuvių šeimos židinį. A. K.

— JULIJA REGINA VIRGAILYTĖ, Argentnoje gimusi lietuvaitė pianistė, su tėvais gyvenanti Sarandi, 7. 7. 51 išteka už savo sužadėtinio, Argentinoje gimusio rusų sūnaus, su kuriuo išvyks apsigyventi į Misiones.

— JULIA STANAITYTĖ iš Chicago, Ill. atvyksta apsigyventi Argentinon. Ją pasikvietė jos sesutė, ponia Halina Stanaitytė de Piatkowska, architektė, PLIAS Argentinos Skyriaus narė, kartu su savo vyru turinti mozaikų fabriką prie La Platos. Viešnia žada pasiekti Argentiną liepos 14.

KUKURUZINIAI AUDINIAI

Šiomis dienomis Amerikos spaudoje žemdirbystės ir Pramonės Chemijos Biūras iš Peoria, Ill., paskelbė naujenybę, kad pagaliau jau pavyko iš kukurūzų (corn) grūduose esančio proteino ir zeino, kuris randamas vien tik kukurūzų grūduose ir sudaro ten didesnę pusę proteino, chemijos būdu paganinti valaknus, kurie savo kokybe beveik prilygsta avių ar ožkų vilnoms ir iš kurių bus galima padaryti veltines kepures ir skrybeles, išausti audeklus vyrų ir moterų drabužiams, padaryti siūlus mezgimui kojinių, megztinių ir kitų dalykų, išausti audeklus, aptraukimui baldų, panašius į audimus iš Angoros ožkų vilnų.

Kukuruziniai siūlai turi ypatybę, juos ištempus, vėl susitraukti atgal į savo pirmykštį stovį ir nepasiduoti ištampymams.

Iš kukuruzinių valaknų išausti drabužiai yra tiek pat šilti, kaip ir iš avių vilnų, o kandys ar kilimų vabzdžiai jų neliečia ir neėda.

Kukuruzinis audeklas, sudrėkęs ar sušlapęs, nesusitraukia. Jį galima išplauti ir išvalyti virinimo ar sauso valymo būdu, ir jis atsparus rūdims. Kitas dar to audeklo gerumas, kad iš jo pasiūti baltiniai nesukelia kūno niežėjimo.

Pradėjus iš kukurūzų gamінti audeklus, bus išspręstas kukurūzų derliaus pertekliaus klausimas. Jo toliau nebereikės naikinti, kaip daugeliu atveju būdavo ligi šiol. Jis galės būti panaudotas audeklui gaminti.

S. K. Lukas.

— REIKALINGAS kambarys latvių jaunavedžių porai. Pageidautina Lanus. Jis dirba N. Pompeya, ji centre. Siūlyti „A. L. Balso'' adresu.

Danutė Gilvydienė
kirpimo — siuvimo mokytoja
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

JURGIS GLIAUDA

Poetas

Visas dalykas, rūpūs miltai, prasidėjo taip. Naujas darbininkas, kuris pakliuvo į tą fabriko patalpą, kurioj aš dirbau, pasirodė lietuvis esąs: ir dargi tremtinėlis. Aišku kaip diena, teko mudviem susidurti.

— Čia, rūpūs miltai, prakaituotas gyvenimas; prrrakaitas ir prrrakaitėlis, — smagiu tonu ir prie mielos progos, ėmiau aiškinti grinoriukui amerikoniškojo gvenimo kulisas ir užkulisius, — bet, kai pirmą savaitę atsispirsi, tai ir metams įstrigsi; o gal ir visam amželiui, iki grįžimo Lietuvon. Fabrikas, brol, nebaisus. Greit pasijusi tarp jo mašinų, kaip mūsų tėvynės laukų artojas jautėsi prie aukštųjų, kaip mūras, rūgių. Reiškia, prrrakaitas prieš akis, bet bus ir duonos...

Atsakė man tremtinėlis:

— Pirmą dieną išlaikiau; išlaikysiu ir toliau.

Jo veidas man lyg pažįstamas pasirodė; matytas. Susigriebiau ir burbtelėjau:

— O gi, susipažinkim. Triūbyk, rūpūs miltai, savo tėvo pavardę.

Jis pasakė savo pavardę ir, lyg praregėjau tada. Sumišau. Ir veido mįslė aiški pasidaré. Pasikeitusiu balsu paklausiau:

— Jūs poetas, bene esate? Autorius knygos... — čia savo mylimo poeto vardą pavadinau.

— Taip, aš esu tos knygos autorius, — atsakė jis man.

Taip ir apsiskandalinau. Tad taip ir priėjau prie mūsų žinomo poeto NN, ties kurio kūriniais tremtyje apsiverkdavau, kuriam lenkiausi už akių, kaip tikras juodabambis storžievis. Visai sumišęs, tik tiek teištariau:

— Po šimts kalakutų, o mano žmona taip dievina jūsų kūrybą...

Nekokį darbą gavo jis fabrike. Bosas paskyrė jį pagelbininku. Reikėjo jam medžiagą ant konvejerio krauti. Nemėgo darbininkai to darbo ir bėgo iš jo. Todėl bosas skirdavo į tą darbą naujokus. Pirmomis dienomis man buvo, oi skaudu, matyti, kaip koks nors suskis, dirbąs prie mašinos, švilpdavo pagelbininkui, reiškia: eik pakrauk, ir nykščiu duré, reiškia: kiek pakrauti... Būdamas tose pareigose, jautiesi ne fabriko vergu, bet to suskio vergas, kuris tau komanduoja ir nykščiu duria kaip ir kiek reikia pakrauti ant konvejerio nelengvų geležinių gabalų.

Kai ėmiau susitikti su poetu NN, stengiausi kokį pokštelį pleptelti, kad tatai viskas neatrodytų jam nežmoniškai nelinksma ir jaučiausi prieš jį lyg nusikaltęs už visą didžiąją tremties tragediją. Bet dažnai mudu tylėdavome. Sėdime ir spiaudome pro dantis ir žiūrime, kaip atsitrenkia seilės į dulkinas grindis, sudužta rutuliukais, apsivynioja dulkėmis ir atrodo lyg smulkūs šrateliai. Sėdime ir tylime. Ir jaučiamės vienas kitam reikalingi tame didžiuliame fabrike.

— Linksma rašančiam būti, — kartą ištariau. — Nenuobodu. Susigalvoji ir parašai; parašęs, pasiskaitai. Smagu...

Poetas NN nusišypsojo ir atsakė:

— Aš visad kenčiu, matydamas savo kūrinį viešumoje. Vis atrodo, kad tik dabar gimsta manyje nauja, tobulesnė minties išraiška. Ankstyvesnės mintys, tai sėkla naujam ir brandesniam derliui.

Poeto NN artumas paskatino mane domėtis literatūriniu gyvenimu. Pradėjau paskaityti straipsnius, kurių niekad neskaitydavau ir tai man buvo jau įdomu; juo labiau, jei ten užtikdavau poeto NN vardą. Keista man buvo, kad tas žmogelis, kuris kas darbo dieną maišėsi man po šonu, už kurį aš kur kas šaunesnis atrodau fabrike, kyla iš savo knygų neįveikiamu milžinu, kuris gyvena ir man ir jam mirus...

Jau buvau apsitrynęs literatūrinėje padangėje ir drįsau užkalbinti jį Parnaso temomis.

— Nelabai man patinka, — pasakiau, — kad mūsų rašytojai, kaip politikieriai, srovėmis pasidalino. Ir kam tai? Argi dėl tėvynės Lietuvos nesusidainuojate? Vieni dabar garsinasi klasikais, kiti romantikais; čia vėl visokie realistai, keturvėjistai ir grafomanai... Aš vienybės šalininkas. Manaip: jei klasikai, tai visi klasikai; jei grafomanai, tai visi grafomanai. Be srovių. Visi į vieną lietuvišką srovę...

Poetas NN nusišypsojo ir atsakė:

— Literatūrinės srovės yra naturalus reiškinys. Srovė gimsta, bręsta, žydi, klesti ir sensta, ir mirusi, palaidojama literatūros istorijos puslapiuose. Srovė vertinga, jeigu ji gyvena sultingu, pilnakrauju gyvenimu. Bloga, kad literatūros pasaulyje įsivesia pseudosrovės. Tokios gimsta anemiškos, bejėgės, dirbtinos; jos vaiduoklių nuslenka gyvenime ir miršta džiovininkėmis ankstyboje jaunystėje, nes jų gimimo pagrinde glūdi ne gyvenimas, bet prisiskaitymas iš knygų, imitacija iki plagijato. Kad ir šių dienų baironizuojančio pseudoromantizmo pseudosrovė. Toje pseudosrovėje, kaip šungrybiai ant supuvusio kelmo, bujoja simbolistų seniai naudoti ir nublukę simboliai, romantikų seniai išdainuoti dideli ir maži welschmerz'ai, impresionistų seniai pagautos ir užfiksuotos akimirkos... Ne filosofija, bet filosofavimas; ne sau žmogus bet skolinys... Nenuostabu, kad iš senų kūrėjų mauzoliejų, kaip iš parankaus arsenalo grobia ir tamsių taktų mistiką, ir neramius naktibaldas vėjus, beviltiškus rudens lietus, vienišo išdidų drapiravimąsi Byron'o toga ir pasipūtimą prieš visą pasaulį, ir vakaro paukščių sentimentus, ir broliavimąsi su medžiais...

Poetas NN įsikarščiavo besikalbėdamas, o aš atydžiai klausiau, stengdamasis viską atsiminti, nes juo labiau kas man buvo nesuprantama, juo labiau atrodė verta dėmesio.

— Seniai genijų pareikštas mintis pseudosrovės vyrukai vynioja žodinio dailyraščio marškomis, kiša tą mintį, kaip žirnį po devyniais pasakos karalaitės patalais, kad tik atrodytų, kad toji mintis jųjų surasta ir su šaltiniu butų sunkiai palyginama. Ir atsisėdusi ant kelmo su šungrybiais, toji pseudosrovė jaučiasi ant didingo sosto sėdinti. Ir, dargi ketina tuos kariauti, kas šungrybiuose tik šungrybius temato.

Paėjęs iš darbo, radau namuose ant stalo pabertą paštą. Laikraščio puslapis buvo užverstas ir aš pamačiau poeto NN vardą. Nenusirengęs, prisėdau prie stalo ir nė nepajutau, kaip perskaičiau keliolikos strofų eilėraštį. Negirdėjau dūkstančių kitam kambary vaikų, nei žmonos klausimų. Gerklėje tik pajutau kaž kokį kamuolį, po blakstienomis tik pajutau aitrumą. Žmona rado mane sėdintį prie stalo. Parodžiau jai poeto NN eiles ir netikru, virpančiu balsu tas eiles dar kartą perskaičiau.

Juk tai aš, juk tai mes visi tremtinėliai, rūpūs miltai, buvome pavaizduoti tose eilėse, su visais mūsų sulaužytais gyvenimėliais, prie mašinų — maitintojų, kurios čiulpia iš mūsų ne tik mūsų gyvybės syvus, bet ir mūsų dvasios, mūsų intelekto syvus. Tartum tūkstančiai veidų sužiuro į mane ir pasakė: taip, tai tikrai yra. Ir tai viską tūkstančių vardu pareiškė jis, poetas NN.

Kada aš ir žmona susitikome žvilgsniais, mums buvo lyg gėda vienas kito dėl tokių sentimentų, bet mūsų sielose buvo kaž kaip neišpasakytai šilta ir miela. Lyg po ilgų, tamsių, lietingų dienų pro langą blikstelėjo skaidrus ir trumpas saulės spindulėlis.

Ir čia aš supratau viską, apie ką man kalbėjo poetas NN. Supratau sroves ir kelmą su šungrybiais. Supratau, kas iš knygų vagiama, o kas iš gyvenimo iš širdies semiama.

— Pakviesk jį pas mus paviešėti, — pasakė man žmona, atsigavusi nuo mano virpančio balso poveikio. — Turėsime vyno, torto...

Kitą dieną aš vėl mačiau, kaip žinomas poetas NN krovė geležinius gabalus ant konvejerio, o kaž koks suskis, rūpūs miltai, dūrė nykščiu rodydamas, mokydamas... Tas vaizdas man buvo toks skaudus, kad aš, nepagailėjęs vietos, prie kurios jau buvau pripratęs, perėjau dirbti į kitą skyrių, kur galėčiau nematyti poeto NN, kraunančio ant konvejerio nelengvus geležinius gabalus.

Aš nepakviečiau poeto NN paviešėti pas mus, nes aš norėjau, kad jis gyventų manyje kaip mano sielos kūrėjas, bet ne kaip žmogelis, kuris prie mūsų stalo gerė vynelį ir užkandžiauja torteliu...

Detroit, Mich. JAV., 2. 5. 51.

M.ERGAITĖ

Upeliai vingrūs teka,
Drumsti verpetai širsta,
Į jo laukus patekę —
Medum ir pienu virsta!

Kviečiai gintaru svyravo,
Rugeliai aukso gryno.
Nėra žalesnių girių,
Nėr mėlynesnio lino.

Nuo ten ir vėjas pučia,
Mūs kieman dūmai linksta —
Bet vis nejoja šičia
Manęs marčiosna rinktis.

Tan šonan šunys loja,
Katė svečius vis prausia —
Ir ilgai vakaruoju,
Ir į duris žvalgausi.

Pilna žvaigždžių padangė
Jo margo dvaro pusėn —
O vis dar nesužvengia
Piršlių žirgai prie mūsų.

Galėtų jis atduoti
Viską jauniausiai senei,
Galėtų ir nejoti —
O čia ateiti basas.

Nelė Mazalaitė.

Lietuviška
Dantų Klinika
Consultorio Dental 'Pavón'
N. Krukauskas
Savininkas

DIRBTINIAI DANTYS — KARŪNĖLĖS — PLIOMBAVIMAS — DANTŲ TRAUKIMAS
(Dantisai diplomuoti viet. Universitete)
Priimama: Pirmad. — trečiad. — penktad. 14-20 val.
Susikalbama įvairiomis kalbomis
PATARIMAI VELTUI DARBAS GARANTUOTAS
Av. Pte. PERÓN (buv. Pavón) 488, — AVELLANEDA.
(Priešais Avellanedos geležinkelio stotį))

— APSIVEDIMO TIKSLU ieškau gyvenimo draugės, kad būtų apie pusės šimto metų. Gali būti jaunesnė, bevaikė arba su nemažais vaikais. Aš esu „jubilado'', turiu namus, tik trūksta šeimininkės, kuri savo laimę surištų su manąja. Rašyt ir viską pasakyt iš karto: a/c-Sr. Antonio Malinauskas, c. Bernardino Rivadavia 2152, 4 de Junio. (923-4)

Korespondentai rašo

LIETUVIŲ SPAUDOS PLATINIMAS BRAZILIJOJE

Brazilijoje „Argentinos Lietuvių Balsą" gauna visa eilė prenumeratorių tiesioginiai iš leidyklos. „ALB" skaitytojų skaičius ypatingai pakilo nuo to laiko, kada ten valdžia sulikvidavo visą svetimkalbių spaudą. Atsisveikindamas su savo skaitytojais pažangus savaitraštis „Lietuvių Aidas Brazilijoje" paskelbė „A. L. Balso" adresą, rekomenduodamas jį skaityti visiems Brazilijos lietuviams.

Apart tiesioginių prenumeratorių, „A. L. Balsą" pavieniais egzemplioriais platina keli pasiryžėliai ir kultūrininkai.

Vien tik Meldutis Laupinaitis per keletą mėnesių išplatino 420 „A. L. Balso" egzempliorių, nors jis pats neseniai atvykęs iš tremties.

Meldutis Laupinaitis Sao Paulo lietuvių kolonijoje nuo 1950 metų vidurio iki balandio mėnesio, 1951 m. išplatino 1.340 įvairių lietuviškų leidinių egzempliorių. Per jį užsiprenumeravo Lietuvių Kalbos Vadovą Inž. Zenonas Bačelis, A. Boguslauskas, H. Valavičius, V. Vosylius ir J. Aukštukalnis. Be to, bent 100 egz. knygų yra parduota Brazilijos lietuvių šeimynoms.

Vien Meldutis Laupinaitis per minėtus kelis mėnesius periodinių leidinių išplatino (išpardavė) sekantį egzempliorių skaičių:

1. — „Argentinos Lietuvių Balsas 420
2. — „Laikas" 220
3. — „Aidai" 170
4. — „Šv. Pranciškaus Varpelis" 150
5. — „Tėvų Kelias" 120
6. — „Lietuvių Dienos" 110
7. — „Dirva" 80
8. — „Karys" 70

Be šių užsieninių periodinių leidinių yra išplatinta ir vietinių lietuvių laikraščių.

Jeigu kiekvienoje Pietų Amerikos lietuvių kolonijoje būtų vienas kitas mūsų spaudos knygnešys ar platintojas, tai lietuvišką spausdintąjį žodį pasaulin leidžiančios mūsų leidyklos būtų daug pajėgesnės.

Bent spaudos platinimo vajų metu visi turėtume padirbėti. Pirmoj eilėj atminkime bepartinį, demokratišką, visų lietuvių mylimą „Argentinos lietuvių Balsą". Jis yra ištvermingumo pasiryžimo ir viso rimto mūsų spaudos darbo pavyzdys. Matininkas A.

ARGENTINOS LIETUVIŲ SKAUTAMS TRETI VEIKLOS METAI

Sekmadienį (22. 4. 51) Arg. Lietuvių skautai turėjo dviguba šventę: Viso pasaulio skautų patrono šv. Jurgio minėjimą ir Lietuvių Skautų dviejų metų veikimo sukaktį.

Per iškilmingą sueigą, Liet Parapijos sodelyje, dalyvaujant daugybei svečių, 4 j. skautės ir 6 j. skautai prieš skautišką trispalvę davė skautų įžodį.

Iškilmingos sueigos metu, Lietuvių Skautų Mišrioją draugovę sveikino Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje pirmininkas p. Ig. Padvalskis, brolis skautininkas generolas T. Daukantas ir kt.

Po sveikinimų iškilminga sueiga buvo baigta Tautos Himnu.

SKAUTŲ LAUŽAS

Šeštadienį vakare (28. 4. 51.) Lietuvių Parapijos salėje, prie didelės publikos, Lietuvių skautų Mišrioji Draugovė, turėjo didelį vakarą — laužą.

Laužui prasidedant atvyko „Indų Maharadža su savo pavaldiniais", „Briedžiai" vaizdžiai papasakojo apie „Dangoraižį", „Bičių" „Katarinka" padainavo visomis kalbomis, „Peilių tekintojas" išgalando skustuvą, atvyko „Barzdaskutys", „Niekad nesipykę broliai" ir „Afrikos negrai". Po to viena liuxemburgietė sesė Susana Welter, čigonų tautiniais rūbais pasipuošusi, nepaprastai gražiai sušoko čigonų šokį, nepartraukiamais publikos plojimais palydėtą.

Antroje programos dalyje, visų skautų vardu, skautų garbės rėmėjui gerb. p. Gasevičiui buvo įteiktas meniškai padirbtas adresas. Po to skautų choras išpildęs keletą skautiškų dainelių baigė savo didelę laužo programą.

S-tas Vytis R. Jospaitis.

ROSARIO LIETUVIAI PERKA NUOSAVYBES

Rosario didmiestyje ir jo sparčiai augančiuose priemiesčiuose įsikūrusios lietuvių šeimynos jau beveik visos įsigijo nejudomas nuosavybes: namus arba bent žemės sklypus.

Dalis lietuvių, savu laiku, čia padėdavo krauti turtus tarptautiniams trostams, bet dabar tokių kaip ir nėra, išskiriant suinteresuotus agentus. Dabar lietuviai, kaipo kulturingi žmonės, daugiau susirūpino savo ir savo šeimų ateitimi.

Malonu pažymėti, kad ir buvę tremtiniai perka nuosavybes. Pav.. p. Antanas Samauskas, gerb. p. A. Švarlio padedamas, užpirko namą ir jau ant rytojaus galėjo parduoti su $ 5.000 uždarbiu. Kur tu žmogus iš fabriko darbo pakilsi materialiai, be kibimo nuosavybėn!

Lietuvių tarpusavis sugyvenimas čia pavyzdingas. Ypatingai Saladillo lietuviai tikrai draugiški. Teko būti minėto p. Samausko išleistuvėse į Buenos Aires, įvykusiose pp. A. B. Šverlių namuose, dalyvaujant F. Tumoniams, K. M. Matulaičiams, K. Šapalui, B. Kaušui ir kt. tautiečiams. Nesigirdėjo tuščių politinių ginčų, bet vien rimti gyvenimiški pašnekėsiai ir skambėjo linksmos lietuviškos dainos.

— Motoristas.

„AUŠROS ŽVAIGŽDĖS" VALDYBA 1951 METAMS

Rosario priemiesčio, Villa Diego, Lietuvių Savišalpinės Draugijos „Aušros Žvaigždės" valdyba 1951 metams visuotiname narių susirinkime tapo išrinkta sekančiai:

Pirmininkas — Jonas Rukšis.
Vicepirm. — Martynas Kučinskas.
Sekretorius — Augus. Ginkus.
II Skret. — Jonas Pajarskis.
Iždininkas — Tomas Plepys.
II Ižd. — Ambr. Lukošiūnas.

Valdybos nariai: Pranas Žvinakis, Antanas Latvėnas ir Antanas Šverlys.

Revizijos komisija: Ant. Butinavičius, Zigmas Stasevičius ir Mikas Žukas.

Naujai Valdybai linkėtina geriausios sėkmės. Narys.

Pažinkime lietuvių gyvenimą Australijoje!

„AUSTRALIJOS LIETUVIS"
35 Cater St., W. Hindmarsh,
Adelaide SA, Australia.

Pirmas nepartinis lietuvių laikraštis Australijoje, išeinąs kas dvi savaitės, teikia plačią vietos lietuvių gyvenimo informaciją. Leidžiamas 30 — 40 pusl. dydžio.

Prenumerata Argentinoje: metams 25 arg. pezai, pusei metų — 15.

Užsisakyti per „A. L. Balso" Redakciją.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

JUAN V. LIMBA
2 a. Santa Rosa 3565
TE: 740 - Florida - 3663
Mekaniška dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir pataisymai.

RESTORANAS — BARAS
A. Degulis, P. Olišauskas, Kaz. Stankevičius ir A. Švarlys. savininkai
Geras valgis. Pirmos rūšies gėrimai. Nebrangios kainos.
c. Pedro Mendoza 2117.
Tel. 21 - 2952

Baras - Restoranas
"EL RAPIDO"
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1785
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Prikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

URUGVAJAUS LIETUVIAI JAU PAŽINO „KOMUNISTUS"

Jau trečias iš eilės Lietuvos okupantų garbintojų organo „Darbas" Nr. perpildytas šmeižtais ir užgauliojimais tų lietuvių, kurie nepritaria okupantams ir drįsta pakritikuoti jų tarnus lietuviškus „komunistus".

Ten linksniuojamos pavardės Lazdausko, Krasinsko, Račkausko, Žuklio ir kitų. Pavardės tų lietuvių, kurie pirmi praskynė kultūrinio ir visuomeninio veikimo kelią Urugvajaus padangėje, ir kurie jau daugiau kaip 20 metų nenuilstamai dirba tą kultūrinį ir visuomeninį darbą, ne tik iš niekur negaudami nė centą, bet dargi savo prie to pridėdami.

Tiems ponams nepatinka, kad pastarieji per „Neujienas", „Keleivį", „A. L. Balsą" ir kitą kultūringą, pažangią ir demokratinę lietuvių spaudą nupiešia dabartinę Lietuvos padėtį ir jos žmonių vargus, o taipgi atidarė akis buvusiems komunizmo užglušintiems lietuviams, duodami jiems suprasti kokią jie žalą daro savo tautai, t. y. savo broliams lietuviams.

„Darbo" redaktoriai rašo tai, kas jiems įsakyta jų penėtojo Stalino, iš ko tie ponai neblogą sau pragyvenimą daro. Juk ne paslaptis, kad, „komunistų" vadai paskutiniu laiku savo gyvenimo prabanga jau pralenkė net ir gerai pasiturinčius Urugvajaus lietuvius...

Urugvajaus lietuviai jau pradeda atsipeikėti ir jų melams pradeda netikėti. Vis mažiau užsisako jų rusiškos propagandos lapelį „Darbą", rečiau lanko jų parengimus ir bendrai nuo jų pradeda šalintis.

Pradėjus smukti jų įtakai Urugvajaus sostinės Montevideo lietuvių tarpe, dalis jų susibūrė lietuviais apgyventame Montevideo priemiestyje — Villa del Cerro, iš kur šniokščia rusbernių nudėvėtos plokštelės. Ketvirtadieniais per radio rusberniai mini kun. Strazdelį ir vyskupą Baranauską, savindamiesi juos, nors tie lietuviai buvo didžiausi rusų neapkentėjai.

Skaudu, kad okupantų pastumdėlių eilėse daugiausia matosi suvalkiečių. Tie tamsūnai nesupranta savo kilnių kaimynų — Basanavičiaus, Kudirkos, Griniaus, Jablonskio, bet eina išgamų Sniečkaus, Venclovos, Kapsuko ir Stalino užpečkin nugrūsto dvarininkėlio Angariečio pėdomis.

Bendrai, visi kultūringi Urugvajaus lietuviai smerkia išgamas ir palieka juos vienus laukti laivo, kuris juos veš į rojų. Jeigu nuveš, tai nusiųs pas Angarietį Sibiran, iš kurio nė vienas negrįš Susipratę Urugvajaus lietuviai darbininkai tai gerai žino ir į okupantų agentėlius žiūri kaip į parazituojančius gaivalus.

Ig. Daunoras.

Montevideo, 15. 4. 51.

RAPOLAS TIJŪNAITIS RAŠO IŠ LIGONINĖS

Gerb. „A. L. Balso" leidėjui P. Ožinskui.

„Aš Rapolas Tijūnaitis, sveikindamas su Naujais Metais, esu priverstas prašyti, kad man siuntinėtute nemokamai mano mylimą „Argentinos Lietuvių Balsą", nes neturiu kitokios išeities jo gavimui, o be jo skaudu ir liūdna, kad nei prieš vietinius neturiu kuo pasididžiuoti.

Jau 10 mėnesių kaip esu ligonis. Pirmiau buvau Buenos Aires ligoninėje Muniz, o dabar mano adresas yra sekantis:

Sr. Rafael Tijūnaitis, Hospital Raimondi, P. „B"., cama 40, Villaguay Central, Provincia Entre Ríos.

Visiems buvusiems mano draugams linkiu laimingų naujų metų ir laukiu nors laiškais mane aplankant.

Su gilia pagarba,

Rafael Tijūnaitis."

P. S. — Tautiečiui R. Tijūnaičiui pradedame siuntinėti „A. L. Balsą", pasiųsime ir kalendorių, nemokamai, kaip visiems neišgalintiems apsimokėti tautiečiams. - „A.L.B.".Adm

Ave America!
25 poeto Jurgio Kastyčio Gliaudos eilėraščiai. 17 dailininko Vl. Vijeikio piešinių. Gražus 32 pusl. leidinys. Viršelyje — dangoraižiu perverta širdis.
Išleista J.A.V. Knygelės kaina 3 Argentinos pezai. Gaunama: „A. L. BALSE"
Av. Boedo 737 — Buenos Aires.

S. L.Arg. Veikimas

PERSKAITYKITE IR KITIEMS PASAKYKITE!

Domės! Susivienijimo Lietuvių Argentinoje trečiasis skyrius rengia draugišką „Vermouth" Susivienijimo nuosavybėje, Av. San Martin 5215, 4 de Junio, šeštadienį, gegužės 26, 1951, 20 val.

Prašome rezervuoti vietas prie bendrų stalų iš anksto. Patys ateikite ir savo artimuosius pasikvieskite, nes ne tik linksmai laiką bus galima praleisti, bet tuo patim paremsime ir Dr. Vinco Kudirkos vardo Susivienijimo Rūmų statybos darbą.

Po draugiškų vaišių įvyks bendri publikos šokiai. Visus širdingai kviečia. 3 Sk. Valdyba.

SUSIVIENIJIMIEČIŲ VALDYBA 4 SK. SUKAKTY

Susivienijimo Liet. Argentinoje ketvirtasis skyrius 5. 5. 51 minėjo savo veikimo 13 metų sukaktį. Šio skyriaus pirmininkas, gerb. Juozas Každaila savo kalboje apibudino skyriaus susikūrimo istoriją ir neprasilenkė su tikrove pabrėždamas, kad šio skyriaus dėka visa organizacija įgavo populiarų pobūdį ir daug prisidėjo prie bendro organizacijos augimo.

Minėjimą padabino komedija: Uošvė ir namus — tylos nebebus. Režisierius O. Tepferis buvo nepamainomas Ramys, kaip lygiai Ramienės rolėje p-lė Genovaitė Pilypaitė pavyzdingai sukūrė žavėtiną uošvės paikinamos jaunamartės tipą. Uošvės rolę vaidino ponia O. A. de Holyda (buv. p-lė Arlauskaitė). Scenos darbas jai pažįstamas nuo mažų dienų. Savo rolėje ji jautėsi, „kaip namie", nors atrodė truputį per jauna. Dėdės rolę A. Antanaitis atliko gerai. Pirmą kartą scenoje pasirodė gimnazijos moksleivė Onytė Žeižytė. Ji vaidino tarnaitės rolę. Šią dėkingą rolę jaunuolė atliko rūpestingai su įsigyvenimu savo rolėn ir vaidybinio genijaus jai netrūko. Kalbos atžvilgiu, trijų moteriškų rolių pildytojos dėjo pastangas, bet mažiausia „žydžiavo" panelė Pilypaitė. Programą vedė Alb. Arlauskas, suflioravo Vincas Sajauskas. N. G.

SLA. SPORTO KLŪBO IR SKYRIŲ PASIDARBAVIMAI

Susivienijimo Sporto Klūbas 21. 4. 51 suruošė draugišką pasižmonėjimą — „Vermouth" — statomųjų Susivienijimo rūmų naudai. Dalyvaujančio jaunimo tarpe matėsi visa eilė moksleivių, jų tarpe Buenos Aires univrsiteto studentas Sigitas Šiaučiūnas.

SLA. pirm. St. Majauskas savo kalbėje ragino visus SLA skyrius suduošti tokius parengimus, kaip kad suruošė Sporto Klūbas. Ir jaunimas suartėja ir Susivienijimui naudą atneša.

Veteranas P. Stalioraitis kalbėjo ispaniškai, ragindamas lietuvių jaunimą nesiskirstyt klasėmis nei luomais, bet veikti bendrai moksleiviams, fabrikų darbininkams ir tarnautojams. Dr. Kudirkos vardo rūmai — sakė kalbėtojas — liks jums, gerbiamieji jaunuoliai, nes jūsų tėvai, kurie juos stato, šiame pasaulyje užleis vietą jums ir jūs turėsite tęsti savo vyresniųjų pradėtąjį darbą.

Malonu buvo matyti gražiai bendraujantį sportuojantį jaunimą. Po užkandžių ir kalbų, vyko šokiai. Rep.

Nauji Kapai

MARTĄ VAITKEVIČIŪTĘ RAČIENĘ PALAIDOJUS

Du metus pasirgusi po galvos operacijos, nuvežus į Buenos Aires ligoninę Rivadavia po trijų dienų mirė Marta Vaitkevičiūtė Račienė, sulaukusi vos 39 m. amžiaus. Argentinon buvo atvykusi 1930 metais iš Surviliškio valsčiaus, Pakruostės kaimo, Kėdainių apskrities. Buenos Aires mieste 1940 metais ištekėjo už Jono Račio, savo kaimyno ir čia abu gražiai sutvarkė savo gyvenimą, įkurdami pavyzdingą pensioną, (Riv. Indarte 96; TE. 63 - 8633), kuriame 4 metus gyveno žinomas Argentinos dailininkas Flax, pagarsėjęs savo politinėmis karikatūrmis dienraštyje „La Razón".

Apart liūdinčio vyro, daugiau giminių Argentinoje neliko. JAV, Chicagoje, gyvena velionės teta Salomėja Ubraškaitė.

Dalyvaujant artimųjų būreliui velionė tapo palaidota Chacarita kapuose, papuošiant jos kapą gyvų gėlių vainikais. Lai bus jai lengva ilsėtis amžinai. Liūdinčam vyrui reiškiu gilią užuojautą. J. K.

Calidad superior
CINZANO
VERMOUTH

Consultorio Dental MITRE
DR. ADOLFO SEMERIA — Dentista

Beskausmis gydymas, traukimas, blombavimas. — Sudėjimas naujų dantų. — Ilgametė praktika. — Prieinamos kainos. — Kalbama lietuviškai, rusiškai, lenkiškai. Priėmimas antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 14 iki 20 val.
Av. MITRE 714. T. E. 22-5966 AVELLANEDA

Atostogos ir Poilsis
Norintieji patogiai, lietuviškoje gamtoje, prie upės ramiai pailsėti, važiuoja atostogauti J. A. Burokų
Žemaitijon
SAGASTUME CHICO, VIA CANAL SAN FERNANDO
Visi patogumai, lietuviška virtuvė, mandagus patarnavimas. Rezervuokite kambarius iš anksto: SANCHEZ PENAUD agent. Florida 165 (Galeria Guemes) piso 5, esq. 529. T. E. 33-9584.

A. A. MARTA V. RAČIENĖ,
palaidota Chacarita kapuos 4. 5. 51.

KAZIMIERĄ SAMULĮ Į AMŽINĄ POILSĮ PALYDĖJUS

Balandžio 23, 1951, savo namuose Villa Sastre - Temperley, ilgai sirgęs vidurių liga, amžinai užmerkė akis Kazimieras Samulis, 66 m. amžiaus.

Velionis Argentinon buvo atvykęs 1925 metais iš Starkonių kaimo, Pašvitinio valsčiaus, Šiaulių apskrities.

1902 metais Samulis emigruoja į JAV, kur veikia komitetuose, kovojančiuose dėl Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo, perka Lietuvos laisvės Paskolos Bonus ir 1921 metais grįžta į Nepriklausomą Lietuvą, kur pagyvenęs 4 metus, vyksta Argentinon. Lietuvoje veikė Šaulių Sąjungoje. Ir Argentinoje gyvendamas nenutrauke ryšių su JAV lietuvių spauda. Jo namuose buvo lietuviškų knygų ir visuomet jį lankė „Argentinos Lietuvių Balsas". (Kaipo ligoniui, buvo siunčiamas nemokamai).

Frigorifiko darbas pakenkė jo sveikatai, tat buvo įsigyjęs ūkelį, bet paskui pasistatė namą Villa Sastre, kur ir baigė savo gyvenimo dienas.

Lietuvoje liko sesuo Rožė, o JAV liko du broliai — Jonas ir Juozas Samuliai. Argentinoje liko liūdinti žmona ir sūnus Vytautas, tarnaujantis prekybos laivyne. (Ir dabar esantis užjūryje).

Dangybė gyvų gėlių vainikų puošė amžiną poilsio vietą; išreikšdami velioniui Samuliui paskutinę pagarbą lydėjo visi Villa Sastre lietuviai.

Jonas Stasiulevičius.

A. A. KAZIMIERAS SAMULIS,
palaidotas Lomas de Zamora kapuose 24. 4. 51.

GERASIRDŽIŲ LIETUVIŲ AUKOS

Kazimiero Samulio palaidojimui, geraširdžiai tautiečiai, per Joną Stasiulevičių aukavo senkančiai:

Po $ 100: Mykolas Morkūnas ir Cipijonas Mežinskis. Po $ 50: A. Žukauskas, J. Levinskas, Ona Grigaliūnaitė, J. Žekys, E. Širvinskienė ir Kl. Balčiūnas (s). Po $ 30: L. Zlotkus, K. Gikis ir E. Gudelevičienė. Po $ 20: J. Semaška ir K. Šeškus. Po $ 20: B. Virbickas, J. Navickas, A. Mickevičius, K. Šiaudkulis ir K. Savinis. Jonas Zurba $ 15. Po $ 10: E. Veikalienė, Santamaria, E. Navarro, D. Galinaitis, M. Savčuk, B. Mulokienė, S. Veikalas, P. Vaitkevičius, J. Ascila ir P. Vezelis. A. B. $ 5 ir E. S. $ 2. Viso labo $ 932. J. Stasiulevičius.

PADĖKA

Savo ir sūnaus Vytauto vardu širdingai dėkoju visiems, kurie nepamiršo manęs mano nelaimės valandoje, mano mylimam vyrui, Kazimierui Samuliui mirus. Ypatingai dėkoju Jonui Žekiui už laidotuvių sutvarkymą; visuomenės veikėjui ir korespondentui Jonui Stasiulevičiui už aukų parinkimą; Paulinai Zlotkienei, Petronelei Mežinskienei, Emilijai Širvinskienei ir Stasei Morkūnienei, pasitarnavusioms

LMD AIDAS

„PAGUODOS ŽODŽIAI"

4. „Nes jei savo burna išpažįsta Jėzų esant Viešpatį ir savo širdyje tiki, kad Dievas Jį prikėlė iš numirusiųjų, tu būsi išganytas. Nes širdimi tikima dėl nuteisinimo, o burna — daroma išpažinimas dėl išganymo. Nes Raštas sako: Kiekvienas, kurs į Jį tiki, nebus sugėdintas. Nes nėra skirtumo tarp žydo ir graiko; juk tas pats kiekvienas, kurs šauksis Viešpaties vardo, bus išganytas!" Romėnams 10:9 - 13.

Žodžiai iš Knygų Knygos.

Skaitykite Šventąjį Raštą!

Norintiems veltui nusiųsime

Ap. Jono Šv. Evangeliją.

LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA, Incorporated,
Box 488, Chicago 90, Ill., U. S. A.

Pirkite „Dangiškos Šviesos" plokštelių!

skaudžios nelaimės valandoje, o kun. J. J. Jakaičiui už religinių pareigų atlikimą ir visiems geraširdžiams kaimynams ir giminėms, palydėjusiems į amžiną poilsio vietą ir parėmusiems materialiai, skaudžios nelaimės ir gilaus liūdesio valandoje.

Uršulė G. Samulienė.

Villa Sastre, 5. 5. 51.

GRĮŽĘS IŠ „ROJAUS" LIETUVIS MIRĖ NEW YORKE

Vasario pradžioje, 1951 New Yorke mirė Izidorius Matijošaitis, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Jis buvo didelis idealistas, Liet. Socialistų Sąjungos 19 kuopos narys. 1921 metais jis iš New Yorko išvyko Sovietų Rusijon. Bet ten begaliniai apsivylė pamatęs, kad Rusijoje tik ponai valdininkai gyvena gerai, o darbo visuomenė skursta ir badauja. Iš Rusijos pabėgo Nepriklausomon Lietuvon, o artėjant bolševikams — pasitrauke į Vakarus, iš kur 1949 metais grįžo į JAV ir vėl įstojo LSS 19 kuopon, po 28 metų pertraukos.

Savo prgyvenimus Rusijos valdininkų rojuje ir darbo masių pragare Matijošaitis aprašo savo laiške „Keleiviui" lapkričio mėnesį, 1950 metais. (Tas laiškas tilpo „Keleivyje" 7. 3. 1951 m.).

Siuvėjas Matijošaitis savo pergyvenimais ir viešu pareiškimu atvėrė akis iki šiol nepraregėjusiems žmonėms.

V. G.

MIRĖ „LATVIJOS" REDAKTORIAUS ŽMONA

Argentinos latvių žurnalo „Latvija" steigėjo ir redaktoriaus Dr. J. Bite žmona, Elizabete Bite, gimusi Kocks, estų tautybės, po ilgos ligos mirė balandžio 18, 1951. Palaidota Buenos Aires Chacarita kapuose, dalyvaujant latvių ir estų kolonijos nariams. Velionės kapas tapo papuoštas gyvų gėlių vainikais.

Nenuilstamam pabaltiečių kolonijos veikėjui, Dr. J. Bite, dėl jo žmonos mirties reiškiame gilią užuojautą.

„A. L. Balsas".

— KONSTANTINAS MATELIONIS po operacijos mirė Matarazzo ligoninėje 10. 3. 51, S. Paulo, Brazilijoje, kur liko jo žmona su dukra ir giminaitis Juozas Matelionis, pasirūpinęs palaidojimu. M. L.

— PRANAS MACKEVIČIUS ir Petras Kumeta neseniai atvykę iš Vokietijos, abu staiga mirė širdies priepuoliu kovo 4, 1951, Los Angeles, Cal., JAV. (Lietuvių Dienos).

— JONAS KUKLYS, 25 metus dirbęs Marijampolės vienuolyne kaipo sodininkas, mirė Marijampolėje vasario 27, 1951.

— JUOZAS DEMIKIS, provizorius, 1949 metais atvykęs iš tremties į JAV, mirė Chicagoje 17. 3. 1951.

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KLŪBE

GEGUŽĖS 12, ŠEŠTADIENĮ, 21 val. Lietuvių Klūbo šokiai, orkestrui „Baltica" griežiant. Dalyvauja jaunimas ir šeimynos.

GEGUŽĖS 13, SEKMADIENĮ, 14 val. Latvių Sąjungos Argentinoje rengiamas spektaklis vaikams.

GEGUŽĖS 19, ŠEŠTADIENĮ, 21 val. Lietuvių Klūbo šokiai, orkestrui „Baltica" griežiant. Užkviestas ir kitų Pabaltijo tautų jaunimas.

GEGUŽĖS 20 SEKMADIENĮ, 16 val. Estų Draugijos "Estonia" rengiamas Motinos Dienos Minėjimas.

GEGUŽĖS 26, ŠEŠTADIENĮ, 21 val. Lietuvių Klūbo rengiamas šokių vakaras, orkestrui „Baltica" griežiant.

GEGUŽĖS 27, SEKMADIENĮ, 15 val. gruzinų kolonija mini Gruzijos Nepriklausomybės paskelbimo 33 metų sukaktį. Dalyvauja iš anksto užsisakiusieji vietas prie bendrų stalų.

— **MARIJONAS KLIUKAS,** stambus lietuvis verslininkas (kelių namų ir maisto produktų urmo krautuvės savininkas ir automobilių firmos atstovas) iš Posadas, Misiones teritorijos, viešėdamas sostinėje, lankėsi „A. L. Balse" ir Lietuvių Klūbe. Pastebėtina, kad mūsų tautietį p. Kliuką Misiones teritorijos lenkų organizacija išsirinko savo pirmininku.

— **ADOLFAS DEIMANTAVIČIUS** savo smulkių spaudos darbų spaustuvę „Adolfo" perkėlė naujon vieton. Dabartinis adresas: Cnel. Molinedo 2235, Valentin Alsina.

— **LAKŪNAS SABALIS, JAV** lietuvis, vairuojantis keleivinius Panamerikos lėktuvus, dažnai lankosi Buenos Aires mieste. Pasilsėjęs City Hotel, vėl skrodžia padanges link New Yorko.

— **AUGUSTAS KAUŠAS** pasistatė gražų namą Lomas de Zamora mieste (Estrada 24) ir su savo šeima persikėlė jin gyventi.

— **R. JOSPAITIS,** „A. L. Balso" Skautų Skyriaus vedėjas ir sporto korespondentas savaitei laiko buvo išvykęs į Cordobą, kur viešėjo pas savo motiną, medicinos gydytoją, Dr. Jospaitienę - Golyzyn.

— **REIKALINGI STALIAI** vitrinų dirbtuvei. Nuolatinis darbas. Mokanti amato arba norintieji išmokti, dėl sąlygų kreiptis pas savininką: J. Čikštas, calle Bahía Blanca 1279/85, Buenos Aires, arba telefonu: 67 - 5663. (924 - 8)

— **PARSIDUODA** kėdžių dirbtuvė su visom reikalingom mašinom. Darbas eina; yra daug užsakymų. Dirbtuvė randasi Viamonte 1580, 4 de Junio. Teirautis asmeniškai, kreipiantis į Sr. Ignas Norvaišas, Pozos 496, Avellaneda. (923 - 5)

„AVENIDA"

BARAS — KAVINĖ — BILIJARDAI

AV. SAENZ 1243 — TE. 61 - 0241

Nueva Pompeya

Savininkai lietuviai:

Leonas Pilka, Jonas Stašauskas, Ignas Liūmas ir Vincas Vilkelis.

„KAUNAS"

Šūraus vandens maudynės "Recreo y Pileta" "LA SALADA"

Visi patogumai ir maistas

Savininkai: V. K. Masiokai.

BRUNO MATUSEVIČIUS

Įvairiausių baldų dirbtuvės sav.

Gral. Fructuoso Rivera 6679, Villa Lugano — Buenos Aires

VILIUS RASIČNAS

Optikas Technikas

Akiniai, Foto-Aparatai

Savo Laboratorijoje priima:

šeštadienį nuo 10—16

Sekmadienį nuo 11—15

Gral. M. Acha 876

(Frente Club Pomona)

Parqeu Peluffo-Moron-F.N.D.F.S.

PIRMA LIETUVIŠKA SOFERIŲ AKADEMIJA

Technika

Kvotimai

Valdymas

Calle VIEYTES 1789 (Puente Barracas) Bs. As. T. A. 21-0265

JONAS KRUTAS

Įrengia elektrą, taiso radio, prosus ir kt.

Catamarca 3335, Avellaneda

Radio – Elektra

Radio technikas dirba naujus, taiso ir pakeičia visokių rūšių, aparatus. Pataiso antenas pigiai, garantuotai ir ant išsimokėjimo. Išnuomuojami visokiems banketams Radio - Fono amplifikadoriai su lietuviškomis plokštelėmis pigia kaina. Tartis:

VINCAS RAMANAUSKAS

Baigęs mokslą USA

calle POLA 289 — Buenos Aires

T. E. 64 - Liniers - 4154.

Akušerė Beneš Bilek

Diplomuota Pragos ir Bs. Aires Universitetuose. Specialė pagelba gimdyvėms. Pasitarimų valandos nuo 8 iki 21 ir sekmadieniais: 3 kv. nuo Constitución.

Calle Lima 1217, Bs. Aires. TE. 23-3389.

Dr. M. RABINOVICH

Šlapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas.

Oda. — Sifilis. — Pilvas.

Širdis. — Plaučiai.

Moterų ligos. — Gyslos — Hemorojus.

Spindulinė X. Trumpieji. Elektrokoagulacia.

Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12

JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47, Cuyo 4970 — BS. AIRES

(Altura: Córdoba 2200)

JAUNIMAS DALYVAUJA BALSO VAJAUS DARBE

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet, gegužės mėnesis yra „Argentinos Lietuvių Balso" vajaus mėnesis. Šio mėnesio bėgyje kiekvienas balsietis suranda bent parą naujų skaitytojų.

Kulturingas Buenos Aires lietuvių jaunimas, pasikeisdamas knygas tre-šadieniu vakarais mūsų knygyne, gegužės mėnesį priduoda naujas savo draugu prenumeratas. Bendradarbiai iš tolimesnių provincijų atsiunčia paštu savo kaimynų mokestį ir naujų skaitytojų adresus.

Gegužės mėnesis yra tradicinis mūsų spaudos platinimo mėnesis. Mūsų spaudos laisvė tapo atgauta Lietuvoje istorinio gegužės mėnesio 7 diena, 1904 metų. Gerbkime tradicines ir išeivijoje įamžindami spaudos darbo veteranų pagarbą.

„A. L. Balso" Administracija.

RUOŠIAMAS PLIAS BANKETAS NAUDINGAM TIKSLUI

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (PLIAS) Argentinos skyrius, savo narių susirinkime, įvykusiame Lietuvių Klūbe 4. 5. 51, aptarė einamuosius organizacijos reikalus ir nustatė ruošiamo banketo gaires.

Banketas įvyks liepos 14. 1951, Lietuvių Klūbo salėje ir visas jo pelnas skiriamas Vasario Šešioliktosios Lietuvių Gimnazijai Diepholtze. Banketas bus tikrai puikus: PLIAS Banketo Komisija su Lietuvių Klūbo šeimininke sudarė specialų menų. Architektas J. Steikūnas ruošia specialias dekoracijas. Grieš orkestras „Baltica". Kaipo svečiai dalyvaus PLIAS nariai su šeimomis, Buenos Aires ir apylinkių miestų lietuviai pramonininkai: kolegos iš Rozario ir Berisso. Net iš Comodoro Rivadavia žada dalyvauti gerb. Jonas Šlapelis su šeima. Kvietimų skaičius yra ribotas. Kvietimus galima gauti pas PLIAS organizacijos narius.

PLIAS Argentinos Skyriaus pirmininkui inž. J. Ramanauskui pirmininkaujant, šiame susirinkime dalyvavo kolegos: Anatolius Dičius, Pranas Krapovickas, Jonas Steikūnas, Liūdas Stašaitis, Leopoldas Stripinis, Marijonas Cikota, Vytautas Gogelis, Alfonsas Morkūnas ir architektė ponia H. Stanaitytė - Piątkauskienė.

Sekantis PLIAS susirinkimas įvyks Lietuvių Klūbe birželio 15, 20 val.

Rep.

— **PLIAS NARYS MARIJONAS CIKOTA** su žmona Olga džiaugiasi sulaukę ponios Cikotienės tėvų iš Austrijos. Iš Floridos pp. Cikotai persikėlė į didesnį namą, Saavedra.

PADĖKA KOLOMBIJOS LIETUVIAMS

Nuoširdžią lietuvišką padėką šiuomi reiškiu Kolombijos lieutviams, padėjusiems man su žmona išvykti Argentinon ir už visokeriopą paramą. Ypatingai dėkoju Dr. St. Siručiui, Inž. Gabriūnui ir Kun. N. Šaldukui.

V. Galeckas su žmona.

— **PRANAS SKLEREVIČIUS,** siuvėjas iš New Yorko, paviešėjęs nuo pereito kovo mėnesio pas savo brolį Augustiną Sklerevičių Argentinoje, šią savaitę išvyko atgal į JAV

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ PRADĖJO SAVO VEIKLĄ

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Laikinas Organizacinis Komitetas, savo susirinkime, įvykusiame 29. 4. 51 Lietuvių Salėje, Avellaneda, įteikė aplikacijas iš įvairių Buenos Aires provincijos dalių susirinkiman atvykusiems veikėjams, kad galėtų pradėti narių įrašinėjimą. Susirinkime dalyvavo pirm. I. Padvalskis, vicepirm. K. Norkus, prof. Gruodis, kun. P. Garšva, broliai Deveikiai, sekr. L. Sruoga, agr. Šantaras, E. Ryliškis, A. Rinkevičius, J. Stasiulevičius, A. Repečka, Kaibutas, Naruševičius, Galeckas, J. Gasiunas ir kt. Veikėjai provincijose jau gali gauti Bendruomenės blankus.

LIETUVIŲ TAUTOS FONDUI AUKOJUSIŲ SĄRAŠAS

$ 200: K. Kaminskas, po $ 100: Ig. Padvalskis, K. Deveikis - Pipiras, K. Šulnis ir inž. J. Ramanauskas, po $ 50: P. Ožinskas, A. Naujokas, A. Varškys, dr. Gintvla, L. Sruoga, K. Stankūnas, J. Čikštas, St. Kunca, $ 30: P. Brazdžius, po $ 20: A. Kairys, A. Matulaitienė, A. Misiūnas, J. Nastopka, A. Vaitkevičienė, E. ir L. Ryseliai, V. Juškevičienė, K. Kliauga, Vl. Veseliauskas, Vl. Deveikis, archt. J. Steikūnas, V. Stundžia, St. Vasiūnas, J. Petraitis, $ 15: Em. Galeckaitė, $ 13: V. Naruševičius,, $ 12: J. Naruševičius, po $ 10. J. Lukšas, D. Rimkevičienė, E. Leveikis, A. Antanaitis, J. Urbonavičius, K. Mankus, V. Norkaitis, K. Galbūda, B. Dedelė, A. Kazlauskaitė, Alb. Kazlauskaitė, P. Laknickas, D. Zuoza, A. Paršelis, A. Matukas, Z. Povilonis, J. Miliauskas, El. Deveikytė, dr. A. Laucis, A. Galakvoščius, J. Budrevičius, M. Kavaliauskas, J. Petrauskas, M. Galeckas, V. Dailydienė, B. Deveikis, K. Norkus, J. Gilvydis, A. Masiulis, P. Mačiulis, E. Stasevičienė, M. Bendorienė, L. Dagris, V. Skarnauskienė, O. Baltuškienė, V. Žekaitė, Jurgelevičius, V. Padaigas, J. Karužas, I. Bučmys, St. Mikelionis, L. Avulis, S. Dailydė, P. Jonaitis, Mackevičienė, J. Kulakauskas, A. Brazaitis, S. Krukas, A. Matukas, A. Žukaitienė, Norkaitis, S. Jackevičius, S. Blažonis, J. Burdulis, A. Chmieliauskas, J. Gasiūnas, S. Lesniauskas, J. Grilauskas, A. Jakubauskas, V. Griega, J. Kanapinskas, J. Martinkus, J. Aviža, Kriaučiūnas, po $ 5: S. Jankauskinė, B. Rukšas, J. Bručas, J. Aleliūnas, S. Džiugys, A. Brazdžionienė, K. Gradeckienė, A. Mičiūdienė, V. Veteikienė, P. Petrauskienė, V. Vyturienė, J. Barevičius, Z. Butvilienė, J. Rudaitis, P. Cibavičius, J. Lipinskas, A. Gervelytė, A. Norkaitis, P. Petrulis, V. Dijokas, P. Miliauskas, P. Sakalauskas, Venslauskas, A. Matulaitis, B. Biknevičiūtė, Jasinavičienė, A. Marnholcas, P. Dambravas, V. Račiūnas, A. Petraitis, S. Degutis, J. Baliukas, Vaitkevičienė, A. Jachimovskis, J. Savickas, A. Jankauskas, P. Kuraitis, A. Baronas, P. černiauskas, P. Zuza, K. Zaiga, Vl. Gliosienė, A. Matulionis, F. Cicnėnas, K. Šeškus, $ 4: A. Sabutis, po $3: J. Lazdauskienė, V. Lastauskis, K. Pečiukonis, A. Mankovskienė, Lindautienė, Andrelanaitė, J. Ališauskas, J. Kazlauskas, po $ 2: J. Vabalas, U Tolis, P. Pakis, B. Viraitienė, B. Kulionis, A. Naruševičienė, po $ 1: J. Aulėnas, J. Rukšys, V. Kupčinskas, O. Prapiestis, V. Norkaitis, Valanienė, J. Soroka, S. Kisielius, $ 0,50: V. Rastauskienė. Yra taip pat daugiau aukojusių, bet jų pavardės neįskaitomos. Iš viso surinkta $ 2.366,50. Aukas rinko Ig. Pavalskis, K. Norkus, A. Šantaras, D. Gilvydienė, M. Paspirgelytė, J. Paspirgelytė, H. Vekrus, R. Kuchta, A. Mikelionienė, Lukšienė, R. Malela, H. Bagdonas, K. Kačiulis ir J. Bagdonas. Visiems aukotojams ir rinkėjams nuoširdžią padėką reiškia

Arg. L. Bendruomenės L. O. K.

— **ANTANAS ŽALIUKAS** iš Pigue ligoninės pergabentas į Azul, plaučių operacijai. Draugus prašo pasiųsti kokią lietuvišką knygą: Pabellon Estandart, c. Alveat 176, Azul, FCNGR Azul ligoninėje nėra daugiau nei vieno lietuvio, tik A. Žaliukas.

— **REIKALINGAS** vaikinas darbui sandelyje. Duodamas kambarys ir gera alga: Sres. Arendar, Máximo Paz, Esq. San Martin, Lanus.

A. KUPREVIČIAUS KONCERTAS LA PLATOJE 30. 5. 51

Buenos Aires provincijos sostinėje, La Plata, Biblioteca Verdi ruošiamas įvyks pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas trečiadienį, gegužės 30 d., 1951, 16 val.

Šį koncertą mūsų pianistui A. Kuprevičiui rengia vietiniai intelektualai. Koncerte žada dalyvauti daugelis mūsų tautiečių iš Buenos Aires. Ypač Berisso lietuvių jaunimui yra puiki proga išgirsti šį pasaulinio garso muziką.

Be to, argentiniečių meno organizacijos yra užkvietusios pianistą Kuprevičių koncertuoti Mendozoje.

ANDRIUS KUPREVIČIUS,
kurio koncertas Buenos Aires provincijos sostinėje, La Plata, įvyks 30. 5. 51. Ruošiasi dalyvauti ir lietuviai.

APLANKĖ VIENUOLIKĄ ŠALIŲ GRĮŽO IŠ EUROPOS

Laikraštinio popierio importuotojas, p. Clemente Pellegrini su žmona, ponia Birute Kalninš de Pellegrini, trejetą mėnesių praleidę Europoje, grįžo į Buenos Aires.

Savo kelionę pp. Pellegrini atliko lėktuvu. Buvo Švedijoj, Norvegijoj, Danijoj, Vokietijoj, Italijoj, Prancūzijoj, Šveicarijoj, Austrijoj, etc. Viešėdami Londone dalyvavo Lietuvių Klūbo atidaryme, kur sutiko ministerį B. K. Balutį, prof. J. Kaminską, pulkin. Lanskoronskį ir kitus ponios Birutės pažįstamus. Savo kelione po karo nuvargintą Europą pp. Pellegrini patenkinti, grįžę Argentinon. Ponia Birutė Pellegrini yra ilgametė „A. L. Balso" prenumeratorė.

PADĖKA

Aš ir mano vyras reiškiame nuoširdžią padėką pp. Marčiulioniams, Povilaičiams, Rudėnams, Miežinskams, Buzienei ir A. Andriuškevičienei, kurie mano ligos metu mus užjautė ir guodė, globojo mūsų vaikus, lankė mane ligoninėje ir mums šioje nelaimėje kuogalėdami padėjo.

Lygiai dėkojame ir visiems kitiems, kurie kuo nors mums pagelbėjo.

Bronė ir Jonas Balniai.

— **PARSIDUODA** lotas, 300 kv. m. Įmokėta $ 1.310, po $ 60 mėnesiui. Dabar jo kaino po $ 120 mėnesiui. Pardavėjas nori $ 1.500 uždarbio, kuriuos sumokėjęs pirkėjas mokės po $ 60, vieton mokėjimo po $ 120. Teirautis Balse.

— **PARSIDUODA LOTAS** 8,66x27 pačiame Temperley centre, 7 kv. nuo stoties. Kaina $ 17.000. Teirautis Balse. (922 - 5).

J. VIRŠILA IR J. ZAVICKAS

Mozaikų fabr. "La Nueva" sav.

Didelis mozaikų pasirinkimas.

Olazabal 50, Boulogne Sur Mer, F. C. N. Gral. Belgrano.

Dr. E. LEVINAS

Lietuvis gydytojas - chirurgas diplomuotas Berlyno ir Kordobo universitetuose, buvęs Rosario ligoninės klinikos vedėjas, daba Hospital de Clinicas, Sala 4 gydytojas, kalbantis lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultorijoje

nuo 15 iki 18 val.

CALLAO 545 T. A. 35 - 8669

ODOS LIGOS — SIFILIS

Dr. MIGUEL FINKELBERG

Gydytojas specialistas ligoninės Durand

CORRIENTES 5628, 1 piso T. A. 54-7593

Priėmimo val.: 15 - 19. — Sekmad. ir šventad. 9 - 11.

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

VENEREAS

LYTIES LIGOS — SIFILIS — ŠLAPUMAS

ODOS ir KRAUJO LIGOS. (ANALIZAI).

Skubus, modernus gydymas.

Egzema — Psoriasis — DR. FILIPPINI

Pilvelio — Vidurių — Jaknų — Inkstų — Plaučių Ligos.

REUMATIZMAS — LUMBAGO — ŠIRDIS — Hemorojus —

Venų Išsiplėtimas — Kvėpavimas — AZMA — Vėmimas.

MOTERŲ LIGŲ Gydytojas, DR. NUNEZ

GERKLĖ — NOSIS — AUSYS — Gyd DR. MACCHI.

Priėmimas nuo 9 iki 21. Sekmadieniais nuo 9 iki 12

L. RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

LIETUVIAI PERKA ŽEMĘ IR STATOSI NAMUS

Viltis greit grįžti Lietuvon sulaiko ankstyvesnę Lietuvos išeiviją nuo nejudomų nuosavybių įsigijimo Argentinoje. Tai, žinoma, buvo klaida. Tikrumoje, žmogus Lietuvai dus naudingesnis, kada jis jon grįš čia pardavęs savo namus, ūkius ir fabrikus. Taigi, niekuomet nereikia pasilikti be nuosavybės įsigijimo, nes likviduoti galės, kada tik panorės.

Po antrojo pasaulinio karo, Argentinos lietuviai sparčiai imasi savo dirbtuvių steigimo ir žemės sklypų pirkimo bei namų statymo. Vien San Francisco Solano virš 100 lietuvių nusipirko žemės sklypus ir daugelis jau pradeda statyti namus toje gražioje vietoje, kur per metą laiko išaugo miestelis su 4,000 gyventojų ir iš 12,000 sklypų liko apie 3,000 įvairiose San Francisco Solano dalyse. Žinoma, dabar kainos daug aukštesnės, negu prieš metą laiko, bet lengvai įperkamos.

Naujakurys.

ALFONSAS NORKUS ATVYKO IŠ ANGLIJOS

Laivu „Alcantara" 26. 4. 51 iš Anglijos atvyko Argentinon Alfonsas Norkus. Kvietimus, „A. L. Balso" Redakcijai padedant, padarė jo dėdės, Juozas ir Kazimieras Norkai, turinti savo rūbų siuvyklas Lujane. Jaunasis Alfonsas Norkus apsistojo pas geruosius gimines.

Svečias su pp. J. Norkais ir ponia žemaitiene bei p-le Žemaityte apsilankė Lietuvių Klūbo parengime.

Pp. Norkai ankščiau iš Europos atsikvietė savo giminaičius Šimoliūnus. Jie taipgi deda pastangas atsikviesti dailininką Dargį.

Rep.

— **LAIŠKAI** „A. L. Balso" Redakcijoje: Stasiui Paškauskui iš Šveicarijos, G. Pūdymaičiui iš JAV ir iš Vokietijos, Kazimierui, Barborai ir Marijai Jonaitytei iš Kanados, Broniui Mikšiui iš Kanados ir vietinis, Jurgui Puškoriui iš Švedijos, Gubertui Šerėnui iš Brazilijos, Juozui Želioniui iš JAV, Povilui Ožiui iš JAV, Jonui Daujotui iš JAV, Pranui Danieliui iš Kanados, Stasiui Stankevičiui iš Prancūzijos, Juozui Paliuliui iš Kanados, Vincui Baltaduonui ir Ievai Baltaduonytei iš Kanados, Pranui ir Kazimierui Mikeliams iš Kanados, Juozui Sriupeikiui iš JAV, Br. Sabaliauskui iš Anglijos, Kazimierui Užkurėliui iš Brazilijos, Stasiui Žukui iš Vokietijos, Jonui ir Juozui Gaižiūnams iš Vokietijos, Stasiui ir Emilijai Grušams iš Australijos, Stasiui Motekūnui iš JAV, Pranui Danieliui iš Kanados, Adomui ir Povilui Sliažams iš Kanados, Emai Zaueraitei iš Australijos, J. B. Macevičiams iš JAV, Onai Jokubaitienei iš JAV, Mykolui Kikalui iš Švedijos, Aleksandrai Gintalas Česnauskaitei iš Kanados ir Antaninai Skruodienei - Zabulionytei iš Kanados. Laiškai iš Argentinos. Kazimierui Jarušui, p. Vedegui. Juozui Rimkui, Jurgiui Drungiui, Pr. Merkiui, Jonui Senkui, Sodininkui P. č. ir Juan N. Karoliui Karaliui iš Italijos.

— **LITERATŪROS METRAŠTIS** yra kelionėje Argentinon. Taipgi ateina daugiau M. Gudelio veikalo — Lietuviai Gynė Savo Miškus. Viskas bus gaunama Balse.

Aronas Resnikas

Laikrodininkas ir auksorius

Parduoda ir pertaiso laikrodžius ir brangenybes. Perdirba žiedus

Ir perka auksą.

CORRIENTES 5349 — Buenos Aires

T. A. 54, Darwin 7981

Lietuvių Krautuvė

Casa "CAPICUA"

Parduoda loterijos bilietus, mokykloms reikmenis, žaislus, etc.

PETRAS VAICEKONIS, sav.

WARNES 378 VILLA CRESPO

Nikod. Leipus

LAIKRODININKAS

Garantuotai taiso laikrodžius

Daro ir perdirba žiedus

Pasiteiraukit — būsit patenkinti

Constitución 3586, Bs. Aires

Telefonas 46 - 1819

JURIDINIS BIURAS

Adv. Dr. Roman Ciechanow

Adv. Dr. Roberto Rois

c. Maipu 231, oficina 231

TE: 34 - 1020 ir 34 - 0601

Nuo 3 iki 6:30. šešt. 3 - 4

Darbo bylos. Šeimos Dokumentai pilietybei ir pensijai. Pirkimas ir pardavimas nejudomų nuosavybių.

Sportas

DRAUGIŠKOS KREPŠINIO RUNGTYNĖS LIETUVIŲ CENTRE

Sekmadienį (22. 4. 51.) Lietuvių Centre, Villa Lugano, buvo sužaistos draugiškos krepšinio rungtynės tarp „Ex Grandis" ir „Lietuvių Centro".

Nuo pat rungtynių pradžios „L. Centro" komanda, nepaprastai stipriu puolimu, dideliais šuoliais veržėsi į priekį, 8-toje minutėje turėdami 11:2 savo naudai. „Ex Grandiečiai" paėmė minutę, pasitarė, ištyrė priešų silpnąsias vietas, ir pamažu pradėjo taškų skirtumą mažinti, brolišką baigdami rungtynes, rezultatu 23:28 (11:14).

Pačios rungtynės tiek iš žiūrovų pusės, tiek iš teisėjo, buvo labai įdomios žiūrovams. „Lietuvių Centro" krepšinio komanda yra daug pažengusi į priekį ir sužaidė, palyginti, labai gerai. "Ex Grandiečių" pusėje, matėsi kaip ir visada šaltakraujiškas ir tikslus žaidimas.

Taškus „Ex Grandiečiams" pelnė: V. Petronaitis ir Čepelevičius po (8), St. Metrikis ir J. Bandžius po (6), Jaunius ir R. Vedegys (0).

R. Jospaitis.

JAUKIOS VAIŠĖS DR. MASIULIO ŠEIMOJE

Lietuvių Taut. Ansamblio šokių vadovo Vytauto Namiko 20-ties ir „kelių" metų sukaktuvių proga, pramoninkų pp. Masiulių namuose, šeštadienį (5. 5. 51) buvo suruoštos puikios vaišės jaunimui. Buvo paužkandžiauta, pašokta, padainuota, „žiedu padalinta", vieno — pletkininko „kotlietų" paragauta ir t.t. Nuotaika pas visus buvo nepaprastai gera, kurią ypatingai stiprino „Naujai gimusis", vaišingi namų šeimininkai ir brolių A. ir V. Cibavičių ir J. Zubricko akordeonų muzika.

Svečių tarpe matėme: A. ir F. Masiulytes, A. ir N. Jablonskytes, B. ir V. Vaitkevičiūtes, A Galeckaitę, L. Paliulionytę, p. Zotovienę, p. Petravičienę, pp. Masiulius, A. Petravičių, K. černiauską, R. Mackevičių, V. Jusaitį, K. Arasimavičių, A. Artmoną, L. Šaulį, Z. Jaunių, J. Zubricką, L. Avulį, A. Adomaitį, S. Metrikį, A. ir V. Cibavičių ir kt. Vaišių nuotraukas darė fotografas J. Zubrickas.

R. J-tis.

— **BRONIUS GABRĖNAS,** 25 m. amžiaus, viešintiškis, iš Belgijos grįžęs Vokietijon, prašo atsiliepti savo draugus ir kaimynus, galinčius padėti atvykti Argentinon: Grafenaschau, b. Murnau, Regierungslager., Ob. Bayern, Alemania.

Žiemą vakarai šaltoki, —
žmogui laimė, jei šokt moki:
Eini Klūban šeštą dieną,
Kad pašokti su nors viena!
Prisiminęs jaunas dienas
Fokstrotininkas kiekvienas,
Aplink Domcę skersas šoka, —
Kaip tik gali, kaip tik moka.
Lietuvių Klūbe šį šeštadienį
Lietuvių orkestrui grojant...

VINCAS BAGDONAVIČIUS

Almaceno „Kėdainiai" sav.

Albarreyos 2799; Tel. 51-7014

Villa Pueyrredon — Bs. Aires.

M. Baltaitytė - Frey

lietuvė akušerė

priima ligones ir duoda patarimus gimdyvėms visą dieną.

CHACO 2158 Valentin Alsina

Antano Girdausko

Visokių Baldų Fabrikas

HERNANDARIAS 1721 - Bs. Aires

Dirba moderniškiausius baldus šeimynoms garantuotai ir nebrangiai. Kviečia persitikrinti ir pasirinkti.

CORRALON Y SANITARIOS de Wolf Arender e hijo

Įteikiama statybai medžiaga įmokant 50 % kainos. Likęs išsimokėjimui. Kainos pigios. Lietuviai pasiteiraukit

MAXIMO PAZ 1099, esq. Santa Fe

T. A. 241-0673 - 4 de Junio

JURIDINĖ SLAVŲ STUDIJA

Dr. Joaquín Prieto — adv., b. Trib. teisėjas.

Sr. José Podres — Admin. reikalai.

I. STAMBOLSKI — Procurador

GUIDO PODRES

Civiliai, kriminaliai ir administraciniai reikalai; ypatingai greit sutvarkomos bylos už SUŽEIDIMUS DARBE, kelionėse ir už palikuosavimus iš darbo sostinėj ir provincijoj. Palikdami, paveldėjimų išieškojimai. Tarpininkauja perkant ir parduodant biznius ir namus. Skuba visuomet užtikrintr.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 20

LAVALLE 1605 (entrepiso derecha) — BUENOS AIRES

T. A. 35, Libertad 3444

PASTABA: Išreikalavimas, legalizavimas ir vertimai metrikų iš visų Europos šalių pensijoms ir pilietybės gavimui.

Imprenta „La Voz", Defensa 828, B. Aires.